

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 188 (XXXII) — Nr. 124

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 18 februarie 2020

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
D E C R E T E		
114.	— Decret privind eliberarea din funcție a unui judecător	2
115.	— Decret privind eliberarea din funcție a unui judecător	2
116.	— Decret privind eliberarea din funcție a unui judecător	3
117.	— Decret privind eliberarea din funcție a unui judecător	3
118.	— Decret privind eliberarea din funcție a unui judecător	4
119.	— Decret privind eliberarea din funcție a unui judecător	4
120.	— Decret privind eliberarea din funcție a unui judecător	4
H O T Ă R Ă R I A L E G U V E R N U L U I R O M Ă N I E I		
138.	— Hotărâre pentru aprobarea modului de repartizare și de utilizare a sumelor prevăzute la lit. a) și b) din anexa nr. 3/13/02a la bugetul Secretariatului General al Guvernului, aprobat prin Legea bugetului de stat pe anul 2020 nr. 5/2020	5–20
A C T E A L E Î N A L T E I C U R Ţ I D E C A S A Ţ I E ȘI J U S T I Ţ I E		
	Decizia nr. 30 din 11 noiembrie 2019 (Completul competent să judece recursul în interesul legii)	21–31

D E C R E T E**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI****D E C R E T****privind eliberarea din funcție a unui judecător**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 65 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 98/2020,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Doamna Viorica-Gabriela Lungocia, judecător cu grad profesional de tribunal la Judecătoria Tecuci, se eliberează din funcție ca urmare a pensionării.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 17 februarie 2020.

Nr. 114.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind eliberarea din funcție a unui judecător**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 65 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 97/2020,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Doamna Luminița Soare, judecător la Judecătoria Focșani, se eliberează din funcție ca urmare a pensionării.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 17 februarie 2020.

Nr. 115.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind eliberarea din funcție a unui judecător**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 65 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 99/2020,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Doamna Neculina Tuchiluș, judecător cu grad profesional de curte de apel la Judecătoria Tecuci, se eliberează din funcție ca urmare a pensionării.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 17 februarie 2020.

Nr. 116.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind eliberarea din funcție a unui judecător**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 65 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 95/2020,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Domnul Gheorghe Stoian, judecător la Tribunalul Călărași, se eliberează din funcție ca urmare a pensionării.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 17 februarie 2020.

Nr. 117.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind eliberarea din funcție a unui judecător**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 65 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare,
având în vedere Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 96/2020,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Doamna Maria Georgeta Ruba, judecător la Tribunalul Satu Mare, se eliberează din funcție ca urmare a pensionării.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 17 februarie 2020.
Nr. 118.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind eliberarea din funcție a unui judecător**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 65 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare,
având în vedere Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 100/2020,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Doamna Mariana Cânjău, judecător la Judecătoria Toplița, se eliberează din funcție ca urmare a pensionării.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 17 februarie 2020.
Nr. 119.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind eliberarea din funcție a unui judecător**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 65 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare,
având în vedere Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 90/2020,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Doamna Vasilica Mocanu, judecător la Tribunalul Tulcea, se eliberează din funcție ca urmare a pensionării.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 17 februarie 2020.
Nr. 120.

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru aprobarea modului de repartizare și de utilizare a sumelor prevăzute la lit. a) și b) din anexa nr. 3/13/02a la bugetul Secretariatului General al Guvernului, aprobat prin Legea bugetului de stat pe anul 2020 nr. 5/2020

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. XIII alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2009 privind unele măsuri financiar-bugetare, aprobată prin Legea nr. 240/2011, cu modificările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă modul de repartizare și de utilizare a sumelor prevăzute la lit. a) și b) din anexa nr. 3/13/02a la bugetul Secretariatului General al Guvernului, aprobat prin Legea bugetului de stat pe anul 2020 nr. 5/2020.

Art. 2. — Secretariatul General al Guvernului execută operațiunile financiare privind sumele prevăzute în bugetul propriu, destinate sprijinirii organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care funcționează potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările și completările ulterioare, prevăzute la lit. a), precum și realizării activităților și proiectelor interetnice, de promovare a identității culturale, lingvistice, religioase și a drepturilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, precum și de combatere a intoleranței, prevăzute la lit. b) din anexa nr. 3/13/02a la bugetul Secretariatului General al Guvernului pe anul 2020.

Art. 3. — (1) Suma de 143.000 mii lei prevăzută la lit. a) din anexa nr. 3/13/02a la bugetul Secretariatului General al Guvernului pe anul 2020 se repartizează conform anexei care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

(2) Secretariatul General al Guvernului alocă lunar sau trimestrial sumele destinate sprijinirii organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, altele decât cele care primesc subvenții de la bugetul de stat potrivit dispozițiilor cap. III, respectiv art. 18—27 din Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prevăzute la lit. a) din anexa nr. 3/13/02a la bugetul Secretariatului General al Guvernului pe anul 2020, respectiv în anexa la prezenta hotărâre, în cadrul prevederilor trimestriale, pe baza solicitărilor cuprinse în formularul A1, prevăzut în anexa la prezenta hotărâre și cu respectarea condițiilor prevăzute la alin. (3)—(6).

(3) Solicitățile cuprinse în formularul A1 se transmit Departamentului pentru Relații Interetnice lunar până la data de 10 a fiecărei luni sau trimestrial până la data de 10 a primei luni din trimestru.

(4) Prin excepție de la prevederile alin. (3), primele solicitări cuprinse în formularul A1 din anul 2020 se transmit în termen de 5 zile de la intrarea în vigoare a prezentei hotărâri.

(5) Organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale transmit Departamentului pentru Relații Interetnice dovada depunerii situațiilor financiare anuale aferente anului 2019 la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice, în termen de 5 zile de la depunere.

(6) Până la expirarea termenului prevăzut la alin. (5), Secretariatul General al Guvernului alocă sumele destinate sprijinirii organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale pe baza solicitărilor cuprinse în formularul A1 și a dovezii depunerii situațiilor financiare anuale aferente anului 2018 la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice.

(7) Netransmiterea formularului A1 în termenele prevăzute la alin. (3) și la alin. (4), precum și a dovezii depunerii situațiilor financiare anuale la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice prevăzute la alin. (5) echivalează cu neincluderea sumei în creditele bugetare propuse Secretariatului General al Guvernului, în vederea deschiderii acestora.

Art. 4. — (1) Gradul de utilizare a fondurilor prevăzute în legea bugetului de stat pentru organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, altele decât cele care primesc subvenții de la bugetul de stat în baza dispozițiilor art. 18—27 din Legea nr. 334/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nu va afecta deschiderile de credite bugetare.

(2) Sumele rămase necheltuite la sfârșitul anului la organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale se reportează în anul următor, putând fi utilizate cu aceeași destinație, potrivit prevederilor art. XIII alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2009 privind unele măsuri financiar-bugetare, aprobată prin Legea nr. 240/2011, cu modificările ulterioare.

Art. 5. — Categoriile de cheltuieli prevăzute de legea bugetului de stat pentru sprijinirea parțială a activității organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale sunt următoarele:

a) cheltuieli necesare funcționării organizațiilor, sediilor și sucursalelor/filialelor acestora, centrelor culturale și comunitare, redacțiilor și editurilor, cum ar fi: energia electrică, energia termică, combustibil, apă, salubritate; asigurări pentru clădiri și pentru mijloacele de transport proprii, în comodat sau închiriate; chirii sedii, sucursale/filiale, centre culturale și comunitare, redacții și edituri; chirii pentru mijloace de transport; impozite clădiri și mijloace de transport; taxa de concesiune și alte taxe; lucrări de întreținere și reparații clădiri, mijloace de transport și alte bunuri mobile și imobile; abonamente publicații; servicii de poștă, curierat, telecomunicații, internet și IT; obiecte de inventar, furnituri de birou, materiale consumabile; piese de schimb, carburanți, lubrifianți, consumabile pentru mijloace de transport proprii, în comodat sau închiriate; comisioane bancare aferente operațiunilor derulate din sumele alocate de la bugetul de stat; servicii cu caracter administrativ-gospodăresc; servicii de pază, protecție și P.S.I. prestate de societăți specializate sau de personal calificat în domeniu pentru imobilele organizațiilor; servicii de medicina muncii și protecția muncii pentru salariați, prestate de societăți specializate sau de personal calificat în domeniu; transport, cazare, diurnă în limita plafonului neimpozabil și alte drepturi bănești ocazionate de deplasări în țară și în străinătate; servicii prestate de societăți specializate sau de personal calificat în domeniu pentru punerea în aplicare a legislației în vigoare privind protecția datelor cu caracter personal; cotizații/contribuții ale organizației în calitatea sa de membru în organizații neguvernamentale, internaționale, nepolitice, din domeniul drepturilor omului și al minorităților

naționale; servicii specializate cu caracter financiar-contabil, în domeniul resurselor umane și al achizițiilor în cazul externalizării parțiale sau integrale a serviciilor specializate; servicii de asistență juridică în cazul externalizării parțiale sau integrale a serviciilor specializate, taxe notariale, taxe de timbru judiciar ocazionate de litigii în legătură cu sumele alocate de la bugetul de stat; servicii de audit și expertiză judiciară și extrajudiciară în legătură cu activitatea organizațiilor desfășurată din sume alocate de la bugetul de stat, inclusiv în legătură cu bunurile imobile ale organizațiilor; alte cheltuieli necesare funcționării organizațiilor, sediilor și sucursalelor/filialelor acestora, centrelor culturale și comunitare, redacțiilor și editurilor;

b) cheltuieli de personal și drepturi de proprietate intelectuală, cum ar fi: cheltuieli de personal inclusiv impozitele și contribuțiile aferente drepturilor salariale, reținute la sursă (salarii și drepturi bănești asimilate acestora stabilite prin negociere în conformitate cu prevederile Legii nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și obligațiile aferente acestora; contracte civile); drepturi de proprietate intelectuală, respectiv drepturi de autor și drepturi conexe, înregistrarea, reînnoirea și modificarea mărcilor, cheltuieli ocazionate de folosirea unor opere, remunerația datorată pentru comunicarea publică a operelor muzicale în scop ambiental, contravaloarea închirierii operelor de artă; cheltuieli ocazionate de realizarea de opere derivate; cheltuieli aferente contractelor de cesiune a drepturilor de autor; cheltuieli privind apărarea drepturilor de proprietate intelectuală;

c) cheltuieli pentru presă, carte, manuale școlare, publicații, materiale de informare și de promovare, materiale, cum ar fi: editare, redactare și tehnoredactare, corectură, tipărire, traducere, publicare cu excepția manualelor școlare asigurate pentru învățământul obligatoriu; onorarii, comandarea și/sau realizarea de sondaje de opinie, studii, cercetări sociologice, achiziție de carte și publicații, alte cheltuieli și alte materiale necesare pentru presă, carte, manuale școlare, publicații, materiale de informare și de promovare;

d) cheltuieli pentru organizarea și participarea la acțiuni culturale, științifice, educaționale, sportive, tabere, seminare, simpozioane și alte acțiuni în domeniul protejării și promovării identității etnice, lingvistice și culturale, întruniri ale membrilor conform statutului și alte asemenea manifestări, organizate în țară și în străinătate, cum ar fi: închirieri spații și echipamente necesare (sonorizare, audiovideo etc.), servicii de traducere, recuzită și amenajarea spațiului necesar, spații de emisie radio și/sau tv, cazare, transport, masă sau diurnă, după caz, tratații, cadouri, premii în obiecte, în bani, burse, onorarii, taxe de participare pentru persoanele participante, taxe notariale, asigurări de călătorie, editare, tipărire, realizare și difuzare materiale de informare, promovare și comunicare publică pe orice suport, achiziții de bunuri și servicii necesare, inclusiv costume populare, instrumente muzicale și accesorii pentru ansamblurile artistice; alte cheltuieli necesare pentru organizarea și participarea la acțiuni culturale, științifice, educaționale, sportive, tabere, seminare, simpozioane și alte acțiuni în domeniul protejării și promovării identității etnice, lingvistice și culturale, întruniri ale membrilor conform statutului și alte asemenea manifestări, organizate în țară și în străinătate;

e) cheltuieli pentru realizarea, publicarea și difuzarea materialelor multimedia și de presă scrisă, cheltuieli pentru realizarea și difuzarea de emisiuni radio-tv, precum și cheltuieli aferente difuzărilor acestora pe canalele media, cum ar fi: editare, redactare și tehnoredactare, corectură, traducere, tipărire, realizare, distribuție și difuzare, recuzită pentru emisiuni tv, achiziție și/sau închiriere de spații de emisie, cheltuieli aferente utilizării de frecvențe radio, închiriere echipamente necesare (sonorizare, audiovideo etc.), închiriere și amenajare spațiu necesar, transport, cazare, diurnă și alte drepturi bănești ocazionate de deplasări în țară în scopul realizării și difuzării de

materiale multimedia și emisiuni radio și/sau tv, onorarii; chirie, taxa de concesiune, impozite și alte taxe, asigurare, energia electrică, energia termică, combustibil, apă, salubritate, alte servicii cu caracter administrativ-gospodăresc, lucrări de întreținere și reparații ale imobilelor în care se desfășoară activitatea de realizare, publicare și difuzare a materialelor multimedia și de presă scrisă, realizare și difuzare de emisiuni radio-tv;

f) cheltuieli pentru organizarea/participarea la întruniri ale membrilor conform statutului și alte asemenea manifestări, organizate în țară și în străinătate, cum ar fi: închiriere și amenajare spațiu necesar, închiriere echipamente necesare (sonorizare, audiovideo etc.), servicii de traducere, editare, tipărire, realizare și difuzare materiale de comunicare publică pe orice suport, transport, cazare, diurnă și alte drepturi bănești ocazionate de deplasări în țară și în străinătate, tratații, masă, taxe de participare pentru persoane participante și/sau persoane invitate care nu sunt angajate în cadrul organizației;

g) cheltuieli pentru organizarea/participarea la acțiuni culturale, științifice, educaționale, sportive, simpozioane, schimburi de experiență, tabere, cursuri de formare/perfecționare, vizite de documentare și de studiu în domeniile protejării și promovării identității etnice, lingvistice și culturale, precum și în domeniul managementului operațional organizate în țară și în străinătate, cum ar fi: închirieri spații și echipamente necesare (sonorizare, audiovideo etc.), servicii de traducere, spații de emisie radio și/sau tv, recuzită și amenajarea spațiului necesar, cazare, transport, masă sau diurnă, după caz, tratații, cadouri, premii în obiecte, în bani, burse, onorarii, taxe de participare inclusiv la cursuri și programe de perfecționare și formare profesională, taxe notariale, asigurări de călătorie, editare, tipărire, realizare și difuzare materiale de informare, promovare și comunicare publică pe orice tip de suport, achiziții de bunuri și servicii necesare, inclusiv costume populare, instrumente muzicale și accesorii pentru ansamblurile artistice; alte cheltuieli necesare pentru organizarea/participarea la cursuri de formare/perfecționare, vizite de documentare și de studiu în domeniile protejării și promovării identității etnice, lingvistice și culturale, precum și în domeniul managementului operațional;

h) cheltuieli pentru investiții în bunuri mobile și imobile necesare desfășurării activităților, cum ar fi: investiții în bunuri mobile și imobile necesare desfășurării activității organizațiilor, sediilor, filialelor, centrelor culturale și comunitare, editurilor, redacțiilor și comunității, în scopul păstrării și promovării identității etnice, lingvistice, culturale și religioase;

i) cheltuieli privind cofinanțarea și participarea la programe și proiecte realizate din fonduri naționale, europene și internaționale, cum ar fi: cofinanțarea programelor și proiectelor realizate din fonduri naționale, europene și internaționale; participarea prin activități susținute financiar în cadrul programelor și proiectelor realizate din fonduri naționale, europene și internaționale.

Art. 6. — (1) Organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale raportează Departamentului pentru Relații Interetnice lunar, până la data de 25 a lunii următoare celei pentru care se întocmește, modul de utilizare a fondurilor alocate, conform formularului A2, prevăzut în anexa la prezenta hotărâre.

(2) Organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale raportează trimestrial, până la data de 25 a primei luni din trimestrul următor celui pentru care se întocmește, modul de utilizare a fondurilor alocate, conform formularului A3, prevăzut în anexa la prezenta hotărâre.

Art. 7. — Formularele A1, A2 și A3 se semnează de președintele asociației sau de persoana împuternicită în acest sens conform prevederilor statutului și se certifică de responsabilul financiar-contabil.

Art. 8. — Organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale conduc evidența financiar-contabilă conform Planului de conturi aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 3.103/2017 privind aprobarea Reglementărilor contabile pentru persoanele juridice fără scop patrimonial, cu modificările și completările ulterioare, și evidențiază distinct sumele primite de la bugetul de stat și cheltuielile efectuate din aceste sume.

Art. 9. — (1) Răspunderea privind legalitatea, oportunitatea, necesitatea sumelor solicitate, utilizarea și justificarea acestora în limita și destinațiile reglementate în prezenta hotărâre, respectarea disciplinei financiare în vigoare, realitatea și exactitatea datelor, informațiilor și documentelor transmise Departamentului pentru Relații Interetnice revin organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale.

(2) Organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, recunoscute ca fiind de utilitate publică, răspund pentru îndeplinirea măsurilor stabilite de auditorul financiar prin raportul de audit, conform prevederilor legale în vigoare.

(3) Organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale au obligația de a respecta principiile de economicitate, eficiență și eficacitate în utilizarea sumelor alocate de la bugetul de stat, precum și în cazul sumelor rămase neutilizate la data de 31 decembrie 2019 și reportate în anul 2020, în conformitate cu prevederile art. XIII alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2009, aprobată prin Legea nr. 240/2011, cu modificările ulterioare.

Art. 10. — (1) Departamentul pentru Relații Interetnice centralizează lunar sau trimestrial sumele solicitate de organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale și transmite Secretariatului General al Guvernului propunerile de credite bugetare care urmează a fi deschise, conform formularului A1.

(2) Sumele solicitate de organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale și alocate acestora se vor încadra, la nivelul întregului an, în limita aprobată prin anexa la prezenta hotărâre și în repartizarea pe trimestre aprobată Secretariatului General al Guvernului de Ministerul Finanțelor Publice.

Art. 11. — (1) Departamentul pentru Relații Interetnice realizează monitorizarea în ceea ce privește respectarea destinațiilor legale de către organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale în procesul de utilizare a sumelor alocate de la bugetul de stat, pe baza rapoartelor întocmite de organizații, conform art. 6.

(2) Departamentul pentru Relații Interetnice elaborează un raport de monitorizare prin care verifică încadrarea în destinațiile legale a sumelor alocate de la bugetul de stat, pe baza rapoartelor depuse de către organizații în termenele prevăzute la art. 6.

Art. 12. — Suma de 5.000 mii lei prevăzută la lit. b) din anexa nr. 3/13/02a la bugetul Secretariatului General al Guvernului pe anul 2020 se alocă de către Secretariatul General al Guvernului pentru activități și proiecte interetnice, de promovare a identității culturale, lingvistice, religioase și a drepturilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, precum și de combatere a intoleranței, realizate la inițiativa Departamentului pentru Relații Interetnice sau în parteneriat, precum și pentru finanțări nerambursabile potrivit prevederilor Legii nr. 350/2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 13. — (1) Secretariatul General al Guvernului alocă sumele pentru finanțări nerambursabile potrivit prevederilor Legii nr. 350/2005, cu modificările și completările ulterioare, la solicitarea Departamentului pentru Relații Interetnice, pe baza bugetelor estimative ale proiectelor, întocmite de inițiatori, în limita sumei prevăzute în programul anual pentru acordarea finanțărilor nerambursabile, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea a VI-a.

(2) Departamentul pentru Relații Interetnice elaborează Ghidul de finanțare a proiectelor interetnice, de promovare a identității culturale, lingvistice, religioase și a drepturilor cetățenilor aparținând minorităților naționale și a proiectelor de combatere a intoleranței, care se aprobă prin ordin al secretarului general al Guvernului.

Art. 14. — Secretariatul General al Guvernului alocă sumele pentru activități și proiecte interetnice, de promovare a identității culturale, lingvistice, religioase și a drepturilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, precum și de combatere a intoleranței, realizate la inițiativa Departamentului pentru Relații Interetnice ori în parteneriat cu structuri din țară și din străinătate (instituții publice, organizații neguvernamentale, asociații și fundații, instituții de spectacole, organisme internaționale etc.), pe baza devizelor estimative de cheltuieli întocmite și certificate de Departamentul pentru Relații Interetnice în ceea ce privește legalitatea, oportunitatea, necesitatea și economicitatea acestora.

Art. 15. — Departamentul pentru Relații Interetnice justifică fondurile prevăzute la art. 13 și 14 prin documente legale aprobate de secretarul de stat al Departamentului pentru Relații Interetnice.

Art. 16. — (1) Suma de 5.000 mii lei prevăzută la lit. b) din anexa nr. 3/13/02a la bugetul Secretariatului General al Guvernului pe anul 2020 se utilizează de Departamentul pentru Relații Interetnice pentru activități și proiecte interetnice, de promovare a identității culturale, lingvistice, religioase și a drepturilor cetățenilor aparținând minorităților naționale și proiecte de combatere a intoleranței prevăzute la art. 13 și 14 care vizează:

- a) promovarea diversității etnice, a identității culturale, lingvistice, religioase și a drepturilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, precum și a dialogului intercultural;
- b) cultivarea bunei cunoașteri și înțelegeri între minoritățile naționale, precum și între majoritate și minorități naționale;
- c) perfecționarea cadrului legislativ și instituțional privind minoritățile naționale;
- d) promovarea de politici și proiecte de combatere a intoleranței;
- e) continuarea parteneriatului cu societatea civilă, instituțiile publice și autoritățile publice locale;
- f) întărirea capacității instituționale de monitorizare și de lucru a Departamentului pentru Relații Interetnice, inclusiv în parteneriat cu instituții publice, organizații neguvernamentale, asociații și fundații din țară și din străinătate, precum și cu organisme internaționale;
- g) participarea la diferite programe și colaborări europene și internaționale.

(2) Activitățile și proiectele se pot realiza prin:

- a) organizarea și participarea la seminare, colocvii, simpozioane, conferințe, congrese, mese rotunde, reuniuni, întâlniri de lucru, ședințe, plenare, ateliere, workshopuri desfășurate în țară și în străinătate;
- b) organizarea și participarea la evenimente culturale, interculturale și sportive desfășurate în țară și în străinătate care promovează cultura toleranței și a diversității etnice, de interes național și internațional (festivaluri, spectacole, concursuri, competiții, reuniuni, expoziții, lansări de carte, târguri etc.);
- c) organizarea și participarea la activități educaționale desfășurate în țară și în străinătate (tabere, școli de vară, călătorii, vizite de documentare și de studiu, vizite de lucru, concursuri, traininguri etc.);
- d) organizarea și participarea la acțiuni în cooperare cu organisme internaționale, organizații neguvernamentale și instituții publice din țară și din străinătate;
- e) organizarea și participarea la schimburi de experiență, vizite de documentare și de studiu, cursuri, traininguri, programe de pregătire, formare și perfecționare în țară și în străinătate, în

domenii utile promovării diversității etnice și culturale, dezvoltării relațiilor interetnice, precum și în domeniul managementului instituțional și organizațional și al protecției datelor cu caracter personal, în scopul întăririi capacității instituționale de monitorizare și de lucru a Departamentului pentru Relații Interetnice;

f) realizarea, editarea, tipărirea, achiziționarea, traducerea și difuzarea de materiale documentare și de informare (broșuri, buletine informative, pliante, albume, publicații periodice, cărți, manuale școlare, antologii, postere, bannere, calendare, agende, fotografii, enciclopedii, afișe, compact-discuri, DVD-uri, multimedia etc.);

g) comandarea și/sau realizarea de filme documentare;

h) comandarea și/sau achiziționarea de rechizite, materiale consumabile și materiale promoționale, materiale de informare;

i) vizite ale unor invitați străini cu acoperirea cheltuielilor de transport internațional și de sejur pe teritoriul României, conform prevederilor legale în vigoare;

j) achiziționarea de spoturi (publicitare), închirierea și achiziționarea de spații de emisie și de comunicare în mass-media și internet;

k) reconfigurarea structurii și actualizarea paginii web a Departamentului pentru Relații Interetnice;

l) achiziționarea de servicii de internet, de realizare și administrare site web și realizare aplicație, multimedia, audiovideo și software 3D design și realizare tur virtual 3D, servicii de digitizare, servicii de documentare fotografică, concepție și design grafic, servicii de programare, gestionare baze de date, branding, identitate vizuală, de mentenanță pagină web și aplicație; achiziționarea de licențe și programe informatice software standard sau personalizate;

m) comandarea realizării de sondaje de opinie, studii și cercetări în domeniul relațiilor interetnice;

n) achiziționarea unor servicii de publicitate, de consultanță în gestionarea și evaluarea proiectelor, precum și consultanță în relații cu publicul;

o) realizarea de campanii de informare publică și imagine;

p) abonamente la publicații în domeniu și ziare;

q) realizarea de programe și emisiuni în parteneriat cu Societatea Română de Radiodifuziune și Societatea Română de Televiziune și difuzarea acestora pe frecvențe radio, tv și internet;

r) alte activități necesare și oportune pentru păstrarea, exprimarea și dezvoltarea identității etnice, culturale, lingvistice și religioase a persoanelor aparținând minorităților naționale.

(3) Pentru activitățile și proiectele interetnice, de promovare a identității culturale, lingvistice, religioase și a drepturilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, precum și de combatere a intoleranței se pot acoperi următoarele cheltuieli:

a) cazare, transport (auto, feroviar, naval și aerian) și indemnizație de delegare pentru deplasările în țară ale salariaților Departamentului pentru Relații Interetnice, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 714/2018 privind drepturile și obligațiile personalului autorităților și instituțiilor publice pe perioada delegării și detașării în altă localitate, precum și în cazul deplasării în interesul serviciului;

b) cazare, transport, diurnă și alte cheltuieli pentru deplasările în străinătate ale persoanelor salariate în cadrul Departamentului pentru Relații Interetnice, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 518/1995 privind unele drepturi și obligații ale personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, cu modificările și completările ulterioare;

c) comunicații telefonice și internet;

d) masă, la un barem de 85 lei/zi/persoană, tratații (apă, ceai și/sau cafea) la un barem de 6,5 lei/zi/persoană, cazare în regim de maximum 3 stele în structuri de cazare turistice, pentru

participanții la activitățile și proiectele realizate la inițiativa Departamentului pentru Relații Interetnice sau în parteneriat și pentru participanții la proiectele finanțate de departament, potrivit Legii nr. 350/2005, cu modificările și completările ulterioare;

e) transport persoane (auto cu microbuz sau autocar, feroviar, naval și aerian) pentru participanții la activitățile și proiectele realizate la inițiativa Departamentului pentru Relații Interetnice sau în parteneriat și pentru participanții la proiectele finanțate de departament, potrivit Legii nr. 350/2005, cu modificările și completările ulterioare;

f) transport recuzită (costume, decoruri, instrumente muzicale, exponate) cu mijloace auto (autoutilitare, autocamioane, camioane) pentru activitățile și proiectele realizate la inițiativa Departamentului pentru Relații Interetnice sau în parteneriat, precum și pentru proiectele finanțate de departament, potrivit Legii nr. 350/2005, cu modificările și completările ulterioare;

g) tratații, reprezentare, mese oficiale, cocteiluri, cadouri și vizionarea unor spectacole pentru delegațiile străine, oferite de către secretarul de stat, subsecretarii de stat, conform normativelor de cheltuieli aprobate prin ordin al secretarului general al Guvernului;

h) taxe de participare la cursuri, traininguri, programe de pregătire, formare și perfecționare în țară și în străinătate, taxe de vizitare, taxe poștale, bilete la spectacole, taxe de viză, polițe de asigurare pentru deplasări în străinătate și asigurări medicale;

i) premiul pentru literatură în limba maternă și premiul pentru literatură în limbile minorităților naționale, premiul pentru debut în literatură în limbile minorităților naționale, premiul „Yașar Memedemin” pentru promovarea limbii tătare, precum și premii în obiecte;

j) transport cu trenul după tariful clasei a II-a, cu avionul la clasa economică sau cursa low-cost, cu autoturismul aflat în proprietate sau în folosință și cu navele de călători, după tariful clasei 1 pentru lectori, traineri, formatori în cadrul seminarelor, conferințelor, congreselor, colocviilor, simpoziunilor, atelierelor, workshopurilor, școlilor de vară, pentru artiști și meșteșugari în cadrul spectacolelor, expozițiilor, târgurilor, precum și pentru membrii echipelor entităților prevăzute la art. 14 care derulează proiecte în parteneriat cu Departamentul pentru Relații Interetnice; decontarea cheltuielilor de transport cu trenul, avionul și navele de călători se face numai pe baza legitimațiilor de călătorie; pentru deplasarea cu autoturismul, lectorul, trainerul, formatorul, artistul și meșteșugarul va primi contravaloarea a 7,5 litri carburant la 100 km parcurși pe distanța cea mai scurtă pe baza documentului justificativ emis pe perioada deplasării; aceasta va fi avută în vedere numai pentru stabilirea prețului carburantului;

k) onorarii pentru lectori, traineri, formatori în cadrul seminarelor, conferințelor, congreselor, colocviilor, simpoziunilor, atelierelor, workshopurilor, școlilor de vară, precum și pentru artiști și meșteșugari în cadrul spectacolelor, expozițiilor, târgurilor;

l) editare, tipărire, multiplicare, difuzare, servicii de traducere (text, simultană, subtitrare); realizarea de obiecte promoționale, de materiale de informare, filme documentare; realizare de sondaje de opinie, studii și cercetări, realizarea de campanii de informare publică și imagine; achiziția de servicii de publicitate, de consultanță în gestionarea și evaluarea proiectelor, de consultanță în relații cu publicul, achiziții de servicii de design și programare, branding, identitate vizuală; achiziția de licențe și programe informatice software standard sau personalizate;

m) achiziții de bunuri și servicii, inclusiv servicii de organizare a expozițiilor, târgurilor, seminarelor, spectacolelor, conferințelor, congreselor, colocviilor, simpoziunilor, atelierelor, workshopurilor, școlilor de vară, a altor evenimente culturale, de arhivare și

managementul datelor, de protecție a datelor cu caracter personal, servicii de catering, servicii de pregătire, formare și perfecționare profesională, închirierea, amenajarea și decorarea/dotarea spațiilor destinate manifestărilor; închiriere de bunuri mobile și imobile, inclusiv aparatură de sonorizare și lumini, de traducere, echipamente informatice și audiovideo.

Art. 17. — Răspunderea pentru utilizarea sumelor alocate pentru realizarea de activități și proiecte interetnice, de promovare a identității culturale, lingvistice, religioase și a drepturilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, precum și de combatere a intoleranței, realizate la inițiativa Departamentului pentru Relații Interetnice sau în parteneriat, revine Departamentului pentru Relații Interetnice.

Art. 18. — Răspunderea pentru utilizarea sumelor alocate pentru finanțări nerambursabile acordate potrivit prevederilor

Legii nr. 350/2005, cu modificările și completările ulterioare, revine beneficiarilor sumelor.

Art. 19. — (1) La solicitarea Departamentului pentru Relații Interetnice și cu aprobarea ordonatorului de credite se pot acorda avansuri de până la 30% din valoarea contractelor de finanțare încheiate pentru derularea de activități și proiecte interetnice, de promovare a identității culturale, lingvistice, religioase și a drepturilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, precum și de combatere a intoleranței, fără solicitarea unei scrisori de garanție bancară.

(2) Pentru sumele avansate potrivit alin. (1), beneficiarii prezintă, până la data de 20 noiembrie 2020, documente justificative cu privire la utilizarea acestora. În caz contrar, sumele avansate se restituie integral până la data de 4 decembrie 2020.

PRIM-MINISTRU
LUDOVIC ORBAN

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Antonel Tănase
Departamentul pentru Relații Interetnice,
Laczió Enikő Katalin,
secretar de stat
Ministrul finanțelor publice,
Vasile-Florin Cițu

București, 13 februarie 2020.

Nr. 138.

ANEXĂ

**Modul de repartizare a sumelor prevăzute la lit. a) din anexa nr. 3/13/02a
la bugetul Secretariatului General al Guvernului pe anul 2020,
aprobate prin Legea bugetului de stat pe anul 2020 nr. 5/2020***

Nr. crt.	Organizația	Sume aprobate — mii lei —
1	Asociația Italienilor din România — RO.AS.IT.	3.212,74
2	Asociația Liga Albanezilor din România	2.710,86
3	Asociația Macedonenilor din România	3.629,48
4	Asociația Partida Romilor „Pro-Europa”	21.053,29
5	Comunitatea Rușilor Lipoveni din România	8.262,67
6	Federația Comunităților Evreiești din România	4.949,43
7	Forumul Democrat al Germanilor din România	11.807,05
8	Uniunea Democrată Maghiară din România	32.311,89
9	Uniunea Armenilor din România	6.443,17
10	Uniunea Bulgară din Banat — România	5.331,18
11	Uniunea Croaților din România	3.797,81
12	Uniunea Culturală a Rutenilor din România	2.292,50
13	Uniunea Democrată Turcă din România	5.820,11
14	Uniunea Democratică a Slovacilor și Cehilor din România	5.261,45
15	Uniunea Elenă din România	5.763,29
16	Uniunea Polonezilor din România	3.902,41
17	Uniunea Sârbilor din România	5.898,69
18	Uniunea Ucrainenilor din România	10.551,98
	TOTAL	143.000,00

* Repartizare aprobată în ședința plenară a Consiliului minorităților naționale din data de 20.01.2020.

Formular A1
Organizația

Suma solicitată de la bugetul de stat pentru luna ..... sau trimestrul ..... 2020 (lei)

Suma totală solicitată de la bugetul de stat (1+2+3+4+5+6+7+8+9)		
Cheltuieli necesare estimate conform lit. a) din anexa nr. 3/13/02a la bugetul Secretariatului General al Guvernului pe anul 2020		Suma solicitată — lei —
1	Cheltuieli necesare funcționării organizațiilor, sediilor și sucursalelor/filialelor acestora, centrelor culturale și comunitare, redacțiilor și editurilor	
2	Cheltuieli de personal și drepturi de proprietate intelectuală	
3	Cheltuieli pentru presă, carte, manuale școlare, publicații, materiale de informare și de promovare, materiale	
4	Cheltuieli pentru organizarea și participarea la acțiuni culturale, științifice, educaționale, sportive, tabere, seminare, simpozioane și alte acțiuni în domeniul protejării și promovării identității etnice, lingvistice și culturale, întruniri ale membrilor conform statutului și alte asemenea manifestări, organizate în țară și în străinătate	
5	Cheltuieli pentru realizarea, publicarea și difuzarea materialelor multimedia și de presă scrisă, cheltuieli pentru realizarea și difuzarea de emisiuni radio-tv, precum și cheltuieli aferente difuzărilor acestora pe canalele media	
6	Cheltuieli pentru organizarea/participarea la întruniri ale membrilor conform statutului și alte asemenea manifestări, organizate în țară și în străinătate	
7	Cheltuieli pentru organizarea/participarea la acțiuni culturale, științifice, educaționale, sportive, simpozioane, schimburi de experiență, tabere, cursuri de formare/perfecționare, vizite de documentare și de studiu în domeniile protejării și promovării identității etnice, lingvistice și culturale, precum și în domeniul managementului operațional organizate în țară și în străinătate	
8	Cheltuieli pentru investiții în bunuri mobile și imobile necesare desfășurării activităților	
9	Cheltuieli privind cofinanțarea și participarea la programe și proiecte realizate din fonduri naționale, europene și internaționale	

Președinte,
Nume, prenume .....

Semnătură, ștampilă

Responsabil financiar-contabil,
Nume, prenume .....

Semnătură

Răspunderea privind legalitatea, oportunitatea, necesitatea sumelor solicitate, utilizarea și justificarea acestora în limita și destinațiile cuprinse în anexă, respectarea disciplinei financiare în vigoare, realitatea și exactitatea datelor, informațiilor și documentelor transmise Departamentului pentru Relații Interetnice revin organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale.

Formular A2
Organizația .....

**Cheltuieli efectuate în luna 2020
pe destinații conform lit. a) din anexa 3/13/02a la bugetul Secretariatului General al Guvernului pe anul 2020,
aprobat prin Legea bugetului de stat pe anul 2020 nr. 5/2020**

Cheltuieli efectuate conform lit. a) din anexa nr. 3/13/02a la bugetul Secretariatului General al Guvernului pe anul 2020		Suma cheltuită — lei —
1.	Cheltuieli necesare funcționării organizațiilor, sediilor și sucursalelor/filialelor acestora, centrelor culturale și comunitare, redacțiilor și editurilor (1.1 + 1.2+1.3+1.4 +1.5), din care:	
	1.1. energia electrică, energia termică, combustibil, apă, salubritate; asigurări pentru clădiri și pentru mijloacele de transport proprii, în comodat sau închiriate; chirii sedii, sucursale/filiale, centre culturale și comunitare, redacții și edituri; chirii pentru mijloace de transport; impozite clădiri și mijloace de transport; taxa de concesiune și alte taxe; lucrări de întreținere și reparații clădiri, mijloace de transport și alte bunuri mobile și imobile; abonamente publicații; servicii de poștă, curierat, telecomunicații, internet și IT; obiecte de inventar, furnituri de birou, materiale consumabile; piese de schimb, carburanți, lubrifianți, consumabile pentru mijloace de transport proprii, în comodat sau închiriate; comisioane bancare aferente operațiunilor derulate din sumele alocate de la bugetul de stat; servicii cu caracter administrativ-gospodăresc; servicii de pază, protecție și P.S.I. prestate de societăți specializate sau de personal calificat în domeniu pentru imobilele organizațiilor; servicii de medicina muncii și protecția muncii pentru salariați, prestate de societăți specializate sau de personal calificat în domeniu; transport, cazare, diurnă în limita plafonului neimpozabil și alte drepturi bănești ocazionate de deplasări în țară și în străinătate; servicii prestate de societăți specializate sau de personal calificat în domeniu pentru punerea în aplicare a legislației în vigoare privind protecția datelor cu caracter personal; cotizații/contribuții ale organizației în calitatea sa de membru în organizații neguvernamentale, internaționale, nepolitice, din domeniul drepturilor omului și al minorităților naționale	

Cheltuieli efectuate conform lit. a) din anexa nr. 3/13/02a la bugetul Secretariatului General al Guvernului pe anul 2020		Suma cheltuită — lei —
	1.2. servicii specializate cu caracter financiar-contabil, în domeniul resurselor umane și al achizițiilor în cazul externalizării parțiale sau integrale a serviciilor specializate	
	1.3. servicii de asistență juridică în cazul externalizării parțiale sau integrale a serviciilor specializate, taxe notariale, taxe de timbru judiciar ocazionate de litigii în legătură cu sumele alocate de la bugetul de stat	
	1.4. servicii de audit și expertiză judiciară și extrajudiciară în legătură cu activitatea organizațiilor desfășurată din sume alocate de la bugetul de stat, inclusiv în legătură cu bunurile imobile ale organizațiilor	
	1.5. alte cheltuieli necesare funcționării organizațiilor, sediilor și sucursalelor/filialelor acestora, centrelor culturale și comunitare, redacțiilor și editurilor	
	Cheltuieli de personal și drepturi de proprietate intelectuală (2.1.+2.2.), din care:	
2.	2.1. cheltuieli de personal, inclusiv impozitele și contribuțiile aferente drepturilor salariale, reținute la sursă (salarii și drepturi bănești asimilate acestora stabilite prin negociere în conformitate cu prevederile Legii nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și obligațiile aferente acestora; contracte civile)	
	2.2. drepturi de proprietate intelectuală (drepturi de autor și drepturi conexe, înregistrarea, reînnoirea și modificarea mărcilor, cheltuieli ocazionate de folosirea unor opere, remunerația datorată pentru comunicarea publică a operelor muzicale în scop ambiental, contravaloarea închirierii operelor de artă; cheltuieli ocazionate de realizarea de opere derivate; cheltuieli aferente contractelor de cesiune a drepturilor de autor; cheltuieli privind apărarea drepturilor de proprietate intelectuală)	
	Cheltuieli pentru presă, carte, manuale școlare, publicații, materiale de informare și de promovare, materiale: editare, redactare și tehnoredactare, corectură, tipărire, traducere, publicare, cu excepția manualelor școlare asigurate pentru învățământul obligatoriu; onorarii, comandarea și/sau realizarea de sondaje de opinie, studii, cercetări sociologice, achiziție de carte și publicații, alte cheltuieli și alte materiale necesare pentru presă, carte, manuale școlare, publicații, materiale de informare și de promovare, materiale (3.1+3.2+3.3+3.4+3.5+3.6), din care pentru:	
3.	3.1. presă	
	3.2. carte	
	3.3. manuale școlare	
	3.4. publicații	
	3.5. materiale de informare și de promovare	
	3.6. materiale	
	Cheltuieli pentru organizarea și participarea la acțiuni culturale, științifice, educaționale, sportive, tabere, seminare, simpozioane și alte acțiuni în domeniul protejării și promovării identității etnice, lingvistice și culturale, întruniri ale membrilor conform statutului și alte asemenea manifestări, organizate în țară și în străinătate: închirieri spații și echipamente necesare (sonorizare, audiovideo etc.), servicii de traducere, recuzită și amenajarea spațiului necesar, spații de emisie radio și/sau tv, cazare, transport, masă sau diurnă, după caz, tratații, cadouri, premii în obiecte, în bani, burse, onorarii, taxe de participare pentru persoanele participante, taxe notariale, asigurări de călătorie, editare, tipărire, realizare și difuzare materiale de informare, promovare și comunicare publică pe orice suport, achiziții de bunuri și servicii necesare, inclusiv costume populare, instrumente muzicale și accesorii pentru ansamblurile artistice; alte cheltuieli necesare pentru organizarea și participarea la acțiuni culturale, științifice, educaționale, sportive, tabere, seminare, simpozioane și alte acțiuni în domeniul protejării și promovării identității etnice, lingvistice și culturale, întruniri ale membrilor conform statutului și alte asemenea manifestări, organizate în țară și în străinătate (4.1 + 4.2 + 4.3), din care pentru:	
4.	4.1. acțiuni culturale, științifice, educaționale, sportive, tabere, seminare, simpozioane și alte acțiuni în domeniul protejării și promovării identității etnice, lingvistice și culturale, organizate în țară și în străinătate	
	4.2. întruniri ale membrilor conform statutului organizate în țară și în străinătate	
	4.3. alte asemenea manifestări organizate în țară și în străinătate	
	Cheltuieli pentru realizarea, publicarea și difuzarea materialelor multimedia și de presă scrisă, cheltuieli pentru realizarea și difuzarea de emisiuni radio-tv, precum și cheltuieli aferente difuzărilor acestora pe canalele media: editare, redactare și tehnoredactare, corectură, traducere, tipărire, realizare, distribuție și difuzare, recuzită pentru emisiuni tv, achiziție și/sau închiriere de spații de emisie, cheltuieli aferente utilizării de frecvențe radio, închiriere echipamente necesare (sonorizare, audio-video etc.), închiriere și amenajare spațiu necesar, transport, cazare, diurnă și alte drepturi bănești ocazionate de deplasări în țară în scopul realizării și difuzării de materiale multimedia și emisiuni radio și/sau tv, onorarii; chirie, taxa de concesiune, impozite și alte taxe, asigurare, energia electrică, energia termică, combustibil, apă, salubritate, alte servicii cu caracter administrativ-gospodăresc, lucrări de întreținere și reparații ale imobilelor în care se desfășoară activitatea de realizare, publicare și difuzare a materialelor multimedia și de presă scrisă, realizare și difuzare de emisiuni radio-tv (5.1 + 5.2.), din care pentru:	
5.	5.1. realizarea, publicarea și difuzarea materialelor multimedia și de presă scrisă	
	5.2. realizarea și difuzarea de emisiuni radio-tv	

Cheltuieli efectuate conform lit. a) din anexa nr. 3/13/02a la bugetul Secretariatului General al Guvernului pe anul 2020		Suma cheltuită — lei —
6.	Cheltuieli pentru organizarea/participarea la întruniri ale membrilor conform statutului și alte asemenea manifestări, organizate în țară și în străinătate: închiriere și amenajare spațiu necesar, închiriere echipamente necesare (sonorizare, audio-video etc.), servicii de traducere, editare, tipărire, realizare și difuzare materiale de comunicare publică pe orice suport, transport, cazare, diurnă și alte drepturi bănești ocazionale de deplasări în țară și în străinătate, tratații, masă, taxe de participare pentru persoane participante și/sau persoane invitate care nu sunt angajate în cadrul organizației (6.1+6.2), din care pentru:	
	6.1. organizare/participare la întruniri ale membrilor conform statului, organizate în țară și în străinătate	
	6.2. alte asemenea manifestări organizate în țară și în străinătate	
7.	Cheltuieli pentru organizarea/participarea la acțiuni culturale, științifice, educaționale, sportive, simpozioane, schimburi de experiență, tabere, cursuri de formare/perfecționare, vizite de documentare și de studiu în domeniile protejării și promovării identității etnice, lingvistice și culturale, precum și în domeniul managementului operațional organizate în țară și în străinătate: închirieri spații și echipamente necesare (sonorizare, audio-video etc.), servicii de traducere, spații de emisie radio și/sau tv, recuzită și amenajarea spațiului necesar, cazare, transport, masă sau diurnă, după caz, tratații, cadouri, premii în obiecte, în bani, burse, onorarii, taxe de participare inclusiv la cursuri și programe de perfecționare și formare profesională, taxe notariale, asigurări de călătorie, editare, tipărire, realizare și difuzare materiale de informare, promovare și comunicare publică pe orice tip de suport, achiziții de bunuri și servicii necesare, inclusiv costume populare, instrumente muzicale și accesorii pentru ansamblurile artistice; alte cheltuieli necesare pentru organizarea/participarea la cursuri de formare/perfecționare, vizite de documentare și de studiu în domeniile protejării și promovării identității etnice, lingvistice și culturale, precum și în domeniul managementului operațional (7.1+7.2+7.3), din care pentru:	
	7.1. acțiuni culturale, științifice, educaționale, sportive, simpozioane organizate în țară și în străinătate	
	7.2. schimburi de experiență, tabere, cursuri de formare/perfecționare, vizite de documentare și de studiu organizate în țară și în străinătate	
	7.3. acțiuni în domeniul managementului operațional organizate în țară și în străinătate	
8.	Cheltuieli pentru investiții în bunuri mobile și imobile necesare desfășurării activităților: investiții în bunuri mobile și imobile necesare desfășurării activității organizațiilor, sediilor, filialelor, centrelor culturale și comunitare, editurilor, redacțiilor și comunității, în scopul păstrării și promovării identității etnice, lingvistice, culturale și religioase (8.1 + 8.2), din care:	
	8.1. bunuri mobile	
	8.2. bunuri imobile	
9.	Cheltuieli privind cofinanțarea și participarea la programe și proiecte realizate din fonduri naționale, europene și internaționale: cofinanțarea programelor și proiectelor realizate din fonduri naționale, europene și internaționale; participarea prin activități susținute financiar în cadrul programelor și proiectelor realizate din fonduri naționale, europene și internaționale (9.1 + 9.2), din care pentru:	
	9.1. cofinanțarea și participarea la programe și proiecte realizate din fonduri naționale	
	9.2. cofinanțarea și participarea la programe și proiecte realizate din fonduri europene și internaționale	
10.	Total cheltuieli efectuate din sume de la bugetul de stat în luna 2020	
11.	Cheltuieli efectuate din sume provenite din alte surse în luna 2020	
12.	Suma de la bugetul de stat rămasă neutilizată la finele lunii 2020	

Președinte,
Nume, prenume .....
Semnătură, ștampilă

Responsabil financiar-contabil,
Nume, prenume .....
Semnătură

Răspunderea privind legalitatea, oportunitatea, necesitatea sumelor solicitate, utilizarea și justificarea acestora în limita și destinațiile cuprinse în anexă, respectarea disciplinei financiare în vigoare, realitatea și exactitatea datelor, informațiilor și documentelor transmise Departamentului pentru Relații Interetnice revin organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale.

R A P O R T
privind cheltuielile efectuate în trimestrul ..... 2020 pe destinații conform lit. a) din anexa 3/13/02a la bugetul Secretariatului General al Guvernului pe anul 2020, aprobat prin Legea bugetului de stat pe anul 2020 nr. 5/2020

Organizația	
Reprezentant legal (nume, prenume și funcție)	
Perioada de raportare	
Suma solicitată de la bugetul de stat pentru perioada de raportare (lei)	
Suma estimată pentru cheltuieli din alte surse (lei)	
Suma aprobată prin deschidere în trimestrul ..... 2020 (lei)	

Total cheltuieli efectuate din suma provenită de la bugetul de stat în trimestrul 2020				
a	b	c	d	e
Cheltuieli necesare funcționării organizațiilor, sediilor și sucursalelor/filialelor acestora, centrelor culturale și comunitare, redacțiilor și editurilor (1.1. + 1.2. + 1.3. + 1.4), din care:	Sumă totală cheltuieli solicitată (lei)	Sumă totală cheltuieli realizate și sumă defalcată (lei)	Procent de realizare total c/b (%)	Justificare/Explicații privind realizarea/nerealizarea cheltuielilor estimate
1				
Cheltuieli necesare funcționării organizațiilor, sediilor și sucursalelor/filialelor acestora, centrelor culturale și comunitare, redacțiilor și editurilor (1.1. + 1.2. + 1.3. + 1.4), din care:				
1.1. Funcționarea sediilor și sucursalelor/filialelor, centrelor culturale și comunitare, redacțiilor și editurilor organizațiilor				
1.2. Servicii specializate cu caracter financiar-contabil, în domeniul resurselor umane și al achizițiilor				
1.3. Servicii de asistență juridică, taxe notariale, taxe de timbru judiciar				
1.4. Servicii de audit, expertiză judiciară, expertiză extrajudiciară				
1.5. Alte cheltuieli necesare funcționării organizațiilor, sediilor și sucursalelor/filialelor acestora, centrelor culturale și comunitare, redacțiilor și editurilor				
1.1. Funcționarea sediilor și sucursalelor/filialelor, centrelor culturale și comunitare, redacțiilor și editurilor organizațiilor				
— Lista sediilor și sucursalelor/filialelor acestora, centrelor culturale și comunitare, redacțiilor, editurilor				Activitățile desfășurate în centrele culturale și centrele comunitare
* Se vor specifica tipul (sediul filială/sucursală, centru cultural, centru comunitar, redacție, editură) și numărul acestora, grupate pe localități.				(în cazul contractelor de închiriere și comodat se va specifica calitatea de persoană fizică sau juridică a celeilalte părți contractante)
— Medicina muncii și protecția muncii				
* Se vor specifica numărul beneficiarilor în funcție de momentul la care serviciul a fost prestat (la angajare, periodic).				
	Tipul serviciului		Suma plătită în perioada de raportare (total și defalcăt)	

— Deplasări		Numărul persoanelor care au efectuat deplasările, grupate pe destinații (deplasări interne/deplasări externe)	Suma plătită în perioada de raportare (total și defalcat)
— Asigurarea protecției datelor cu caracter personal * În cazul serviciului externalizat se vor specifica valoarea și perioada de valabilitate a contractului încheiat.	Serviciu externalizat/neeexternalizat		Suma plătită în perioada de raportare
— Cotizații/Contribuții ale organizației în calitate de membru în organizații neguvernamentale internaționale, nepolitice din domeniul drepturilor omului și minorităților naționale	Denumirea organizației internaționale		Suma reprezentând valoarea contribuției/cotizației plătite în perioada de raportare și perioada aferentă
1.2. Servicii specializate cu caracter financiar-contabil, în domeniul resurselor umane și al achizițiilor			
* Pentru fiecare tip de serviciu, după caz, se va specifica externalizat parțial/externalizat integral.		Tipul serviciilor și perioada aferentă	Suma plătită în perioada de raportare (total și defalcat)
1.3. Servicii de asistență juridică, taxe notariale, taxe de timbru judiciar:			Suma plătită în perioada de raportare (total)
— Servicii de asistență juridică		Obiectul, valoarea și perioada de valabilitate a contractului de asistență juridică * Se va specifica serviciul externalizat parțial/externalizat integral.	Suma plătită în perioada de raportare
— Taxe notariale		Obiectul taxelor notariale	Suma taxelor notariale plătite în perioada de raportare (total și defalcat)
— Taxe de timbru judiciar (*în cazul litigiilor se vor specifica părțile)		Obiectul taxelor de timbru judiciar	Suma taxelor de timbru judiciar plătite în perioada de raportare (total și defalcat)
1.4. Servicii de audit, expertiză judiciară, expertiză extrajudiciară			
— Servicii audit		Obiectul și valoarea totală a auditului, perioada aferentă	Suma plătită în perioada de raportare
* În cazul auditului se vor specifica scopul și perioada pentru care s-a efectuat.			
Alte mențiuni			

Obiectul și valoarea totală a expertizei, obiectul și părțile din dosarul în care s-a dispus expertiza	Suma plătită în perioada de raportare		Suma plătită în perioada de raportare
		Suma plătită în perioada de raportare	
Obiectul și valoarea totală a expertizei, obiectul și părțile din dosarul în care s-a admis expertiza		Suma plătită în perioada de raportare	
Tip cheltuieli	Sumă totală cheltuieli realizate și sumă defalcată (lei)	Sumă totală cheltuieli solicitată (lei)	Sumă totală cheltuieli realizate și sumă defalcată (lei)
Procent de realizare total c/b (%)			
Justificare/Explicații privind realizarea/nerealizarea cheltuielilor estimate			
2			
Cheltuieli de personal și drepturi de proprietate intelectuală			
(2.1.+2.2.), din care:			
2.1. Cheltuieli de personal, inclusiv impozitele și contribuțiile aferente drepturilor salariale			
2.2. Drepturi de proprietate intelectuală			
2.1. Cheltuieli de personal, inclusiv impozitele și contribuțiile aferente drepturilor salariale	Nr. de angajați	Valoarea totală a impozitelor și a contribuțiilor aferente drepturilor salariale plătite către stat în perioada de raportare	Suma totală plătită în perioada de raportare
2.2. Drepturi de proprietate intelectuală	Tipul cheltuielii		Suma plătită în perioada de raportare (total și defalcăt)
* În cazul drepturilor de autor se vor specifica obiectul și beneficiarul acestora.			
3			
Cheltuieli pentru presă, carte, manuale școlare, publicații, materiale de informare și de promovare, materiale	Sumă totală cheltuieli realizate și sumă defalcată (lei)	Sumă totală cheltuieli solicitată (lei)	Sumă totală cheltuieli realizate și sumă defalcată (lei)
(3.1 + 3.2 + 3.3 + 3.4 + 3.5), din care:			
3.1. Presă			
3.2. Carte			
3.3. Manuale școlare			
3.4. Publicații			
3.5. Materiale de informare, promovare			
3.6. Materiale			
* În valoarea sumelor plătite nu se vor include drepturile de autor, acestea se vor raporta la punctul 2.			

3.1. Presă	Titlu	Nr. de apariții/tiraj	Suma plătită în perioada de raportare/titlu	
3.2. Carte	Titlu/Autor	Tiraj	Suma plătită în perioada de raportare/titlu	
3.3. Manuale școlare	Titlu/Autor	Nr. de ediții/tiraj	Suma plătită în perioada de raportare/titlu	
3.4. Publicații	Titlu/Autor	Nr. de apariții/tiraj	Suma plătită în perioada de raportare/titlu	
3.5. Materiale de informare, promovare	Tipul și titlul materialului	Nr. de exemplare	Suma plătită în perioada de raportare/titlu	
3.6. Materiale	Tipul și titlul materialului	Nr. de exemplare	Suma plătită în perioada de raportare/titlu	
4	Sumă totală cheltuieli solicitată (lei)	Sumă totală cheltuieli realizate și sumă defalcată (lei)	Procent de realizare total c/b (%)	Justificarea/Explicații privind realizarea/nerealizarea cheltuielilor estimate
Cheltuieli pentru organizarea și participarea la acțiuni culturale, științifice, educaționale, sportive, tabere, seminare, simpozioane și alte acțiuni în domeniul protejării și promovării identității etnice, lingvistice și culturale, întruniri ale membrilor conform statutului și alte asemenea manifestări, organizate în țară și în străinătate (4.1 + 4.2 + 4.3), din care:				
4.1. Acțiuni culturale, științifice, educaționale, sportive, tabere, seminare, simpozioane și alte acțiuni în domeniul protejării și promovării identității etnice, lingvistice și culturale, organizate în țară și în străinătate				
4.2. Întruniri ale membrilor conform statutului organizate în țară și în străinătate				
4.3. Alte asemenea manifestări organizate în țară și în străinătate				
4.1. Acțiuni culturale, științifice, educaționale, sportive, tabere, seminare, simpozioane și alte acțiuni în domeniul protejării și promovării identității etnice, lingvistice și culturale, organizate în țară și în străinătate	Acțiuni în țară * (Se va atașa lista acțiunilor care va conține titlul, locul desfășurării, numărul participanților/beneficiarilor.)	Acțiuni în străinătate * (Se va atașa lista acțiunilor care va conține titlul, locul desfășurării, numărul participanților/beneficiarilor.)		Suma plătită în perioada de raportare (total și defalcat pe acțiuni în țară și pe acțiuni în străinătate)

4.2. Întâlniri ale membrilor conform statutului organizate în țară și în străinătate	Întâlniri în țară *(Se va atașa lista întâlnirilor care va conține titlul, locul și perioada de desfășurare, numărul participanților/ beneficiarilor.)	Întâlniri în străinătate *(Se va atașa lista întâlnirilor care va conține titlul, locul și perioada de desfășurare, numărul participanților/ beneficiarilor.)	Suma plătită în perioada de raportare (total și defalcat pe întâlniri în țară și pe întâlniri în străinătate)
4.3. Alte asemenea manifestări organizate în țară și în străinătate	Denumirea manifestărilor	Numărul participanților/ beneficiarilor/ manifestare	Suma plătită în perioada de raportare/ manifestare
Tip manifestare:			
5	Cheltuieli pentru realizarea, publicarea și difuzarea materialelor multimedia și de presă scrisă, cheltuieli pentru realizarea și difuzarea de emisiuni radio-tv, precum și cheltuieli aferente difuzării acestora pe canalele media	Sumă totală cheltuieli solicitată (lei)	Justificare/Explicații privind realizarea/nerealizarea cheltuielilor estimate
(5.1 + 5.2), din care:		Sumă totală cheltuieli realizate și sumă defalcată (lei)	Procent de realizare total c/b (%)
5.1. Cheltuieli pentru realizarea, publicarea și difuzarea materialelor multimedia și de presă scrisă			
5.2. Cheltuieli pentru realizarea și difuzarea de emisiuni radio-tv			
5.1. Cheltuieli pentru realizarea, publicarea și difuzarea materialelor multimedia și de presă scrisă	Tipul și titlul materialului	Nr. de exemplare	Suma plătită în perioada de raportare (total și defalcat)
5.2. Cheltuieli pentru realizarea și difuzarea de emisiuni radio-tv	Tipul și titlul emisiunii	Nr. de emisiuni	Suma plătită în perioada de raportare (total și defalcat/emisiune)
6	Cheltuieli pentru organizarea/participarea la întruniri ale membrilor conform statutului și alte asemenea manifestări, organizate în țară și în străinătate	Sumă totală cheltuieli solicitată (lei)	Justificare/Explicații privind realizarea/nerealizarea cheltuielilor estimate
(6.1 + 6.2), din care:		Sumă totală cheltuieli realizate și sumă defalcată (lei)	Procent de realizare total c/b (%)
6.1. Organizare/Participare la întruniri ale membrilor conform statutului în țară și în străinătate			
6.2. Alte asemenea manifestări organizate în țară și în străinătate			

6.1. Organizare/Participare la întruniri ale membrilor conform statutului în țară și în străinătate	Întruniri în țară * (Se va atașa lista întrunirilor care va conține titlul, locul și perioada de desfășurare, numărul participanților.)	Întruniri în străinătate * (Se va atașa lista întrunirilor care va conține titlul, locul și perioada de desfășurare, numărul participanților.)	Suma plătită în perioada de raportare (total și defalcat pe întruniri în țară și pe întruniri în străinătate)
6.2. Alte asemenea manifestări organizate în țară și în străinătate	Denumirea manifestărilor	Numărul participanților/beneficiarilor/manifestare	Suma plătită în perioada de raportare/manifestare
Tip manifestare			
7	Cheltuieli pentru organizarea/participarea la acțiuni culturale, științifice, educaționale, sportive, simpozioane, schimburi de experiență, tabere, cursuri de formare/perfecționare, vizite de documentare și de studiu în domeniile protejării și promovării identității etnice, lingvistice și culturale, precum și în domeniul managementului operațional organizate în țară și în străinătate	Sumă totală cheltuieli solicitată (lei)	Justificare/Explicații privind realizarea/nerrealizarea cheltuielilor estimate
	(7.1 + 7.2 + 7.3), din care:	Sumă totală cheltuieli realizate și sumă defalcată (lei)	Procent de realizare total c/b (%)
7.1. Acțiuni culturale, științifice, educaționale, sportive, simpozioane, tabere organizate în țară și în străinătate			
7.2. Schimburi de experiență, cursuri de formare/perfecționare, vizite de documentare și de studiu organizate în țară și în străinătate			
7.3. Acțiuni în domeniul managementului operațional organizate în țară și în străinătate			
7.1. Acțiuni culturale, științifice, educaționale, sportive, simpozioane, tabere, organizate în țară și în străinătate	Acțiuni în țară * (Se va atașa lista acțiunilor care va conține titlul, locul și perioada de desfășurare, numărul participanților/beneficiarilor.)	Acțiuni în străinătate * (Se va atașa lista acțiunilor care va conține titlul, locul și perioada de desfășurare, numărul participanților/beneficiarilor.)	Suma plătită în perioada de raportare (total și defalcat pe acțiuni în țară și pe acțiuni în străinătate)

7.2. Schimburi de experiență, cursuri de formare/perfecționare, vizite de documentare și de studiu, organizate în țară și în străinătate	Activități în țară * (Se va atașa lista activităților care va conține titlul, locul și perioada de desfășurare, numărul participanților/beneficiarilor.)	Activități în străinătate * (Se va atașa lista activităților care va conține titlul, locul și perioada de desfășurare, numărul participanților/beneficiarilor.)	Suma plătită în perioada de raportare (total și defalcat pe activități în țară și pe activități în străinătate)
* În cazul cursurilor de formare/perfecționare, vizitelor de documentare și de studiu, se va menționa și tematica.			
7.3. Acțiuni în domeniul managementului operațional organizate în țară și în străinătate	Denumirea acțiunilor	Numărul participanților/beneficiarilor	Suma plătită în perioada de raportare (total și defalcat)
8	Sumă totală cheltuieli solicitată (lei)	Sumă totală cheltuieli realizate și sumă defalcată (lei)	Justificare/Explicații privind realizarea/nerealizarea cheltuielilor estimate
Cheltuieli pentru investiții în bunuri mobile și imobile			
(8.1+8.2), din care:			
8.1. Investiții în bunuri mobile			
8.2. Investiții în bunuri imobile	Obiectivele de investiții, locul și destinația acestora	Suma plătită în perioada de raportare (total și/obiectiv de investiții)	
8.1. Bunuri mobile			
8.2. Bunuri imobile	Obiectivele de investiții, locul și destinația acestora	Suma plătită în perioada de raportare (total și/obiectiv de investiții)	
* În cazul investițiilor pentru care suma plătită reprezintă o plată parțială se va specifica valoarea totală a investiției			
9	Sumă totală cheltuieli solicitată (lei)	Sumă totală cheltuieli realizate și sumă defalcată (lei)	Justificare/explicații privind realizarea/nerealizarea cheltuielilor estimate
Cheltuieli privind cofinanțarea și participarea la programe și proiecte realizate din fondurile naționale și internaționale			
(9.1+9.2), din care:			
9.1. Cofinanțarea și participarea la programe și proiecte realizate din fonduri naționale			
9.2. Cofinanțarea și participarea la programe și proiecte realizate din fonduri europene și internaționale			

9.1. Cofinanțarea și participarea la programe și proiecte realizate din fonduri naționale	Denumirea programului/proiectului și perioada de derulare	Autoritatea finanțatoare	Procent cofinanțare (%)	Suma plătită în perioada de raportare
9.2. Cofinanțarea și participarea la programe și proiecte realizate din fonduri europene și internaționale				
10	Total cheltuieli în perioada de raportare	Sumă totală cheltuieli realizate și sumă defalcată (lei)	Procent de realizare total c/b (%)	
	10.1+10.2, din care:			
	10.1. cheltuieli din sume de la bugetul de stat (1+2+3+4+5+6+7+8+9)			
	10.2. cheltuieli din sume provenite din alte surse			
11	Suma de la bugetul de stat rămasă neutilizată la finele trimestrului 2020			

Președinte

Nume, prenume .....

Semnătura, ștampilă .....

Responsabil financiar-contabil

Nume, prenume .....

Semnătura .....

Răspunderea privind legalitatea, oportunitatea, necesitatea sumelor solicitate, utilizarea și justificarea acestora în limita și cu destinațiile cuprinse în anexă, respectarea disciplinei financiare în vigoare, realitatea și exactitatea datelor, informațiilor și documentelor transmise Departamentului pentru Relații Interetnice revin organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL COMPETENT SĂ JUDECE RECURSUL ÎN INTERESUL LEGII

DECIZIA Nr. 30**din 11 noiembrie 2019**

Dosar nr. 1.140/1/2019

Gabriela Elena Bogasiu — vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului

Laura-Mihaela Ivanovici — președintele Secției I civile
Eugenia Voicheci — președintele Secției a II-a civile

Ionel Barbă — președintele delegat al Secției de contencios administrativ și fiscal

Daniel Grădinaru — președintele Secției penale
Liliana Vișan — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Virginia Filipescu — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Claudia Marcela Canacheu — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Adriana Florina Secrețeanu — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Daniel Gheorghe Severin — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Mona Magdalena Baci — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Gheza Attila Farmathy — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Rodica Florica Voicu — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Emilia Claudia Vișoiu — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Adriana Elena Gherasim — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Marius Ionel Ionescu — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Horațiu Pătrașcu — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Veronica Năstasie — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Denisa Angelica Stănișor — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Simona Lala Cristescu — judecător la Secția I civilă
Mirela Vișan — judecător la Secția I civilă
George Bogdan Florescu — judecător la Secția a II-a civilă

Virginia Florentina Duminiță — judecător la Secția a II-a civilă

Maricela Cobzariu
Ioana Alina Ilie

— judecător la Secția penală
— judecător la Secția penală

Completul competent să judece recursul în interesul legii este constituit conform art. 516 alin. (1) din Codul de procedură civilă și art. 27¹ alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul Î.C.C.J.*).

Ședința este prezidată de doamna judecător Gabriela Elena Bogasiu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna procuror șef al Secției judiciare, Antonia Eleonora Constantin.

La ședința de judecată participă domnul Aurel Segărceanu, magistrat-asistent la Secțiile Unite, desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27³ din Regulamentul Î.C.C.J.

Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul competent să judece recursul în interesul legii a luat în examinare sesizarea formulată de Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov cu privire la „interpretarea și aplicarea caracterului imperativ sau de recomandare al prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 363/2010 privind aprobarea standardelor de cost pentru obiective de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare”.

Magistratul-asistent prezintă referatul privind obiectul recursului în interesul legii, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, precum și punctul de vedere formulat de Ministerul Public cu privire la problema de drept supusă dezlegării.

Președintele completului de judecată, constatând că nu există chestiuni prealabile sau excepții, acordă cuvântul reprezentantului procurorului general, pentru prezentarea punctului de vedere.

Doamna procuror pune concluzii pentru admiterea recursului în interesul legii și pronunțarea unei decizii prin care să se asigure interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor legale vizate, în sensul punctului de vedere formulat de procurorul general cu privire la problema de drept supusă dezlegării, exprimat în scris și atașat la dosar, și pentru argumentele acolo expuse.

Președintele completului de judecată declară dezbaterile închise, iar completul de judecată rămâne în pronunțare asupra recursului în interesul legii.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

I. Problema de drept care a generat practica neunitară

1. Prin recursul în interesul legii formulat, Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov solicită Înaltei Curți de Casație și Justiție interpretarea și aplicarea Hotărârii Guvernului nr. 363/2010 privind aprobarea standardelor de cost pentru obiective de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare (*Hotărârea Guvernului nr. 363/2010*), cu privire la caracterul imperativ sau de recomandare al normelor care reglementează standardele de cost.

II. Dispozițiile legale supuse interpretării

2. *Hotărârea Guvernului nr. 363/2010*¹, în prezent abrogată prin art. I lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 85/2018 pentru abrogarea unor dispoziții legale în domeniul investițiilor finanțate din fonduri publice² (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 85/2018):

„Art. 1. — (1) Se aprobă Lista standardelor de cost pentru obiective de investiții finanțate, potrivit legii, din fonduri publice, prevăzută în anexa nr. 1.

(2) Se aprobă standardele de cost, prevăzute în anexa nr. 1, al căror conținut este prevăzut în anexele nr. 2.1—2.20.

Art. 2. — Standardele de cost elaborate de ministere și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, în coordonarea Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului, constituie documente de referință cu rol de ghidare în promovarea obiectivelor de investiții, finanțate din fonduri publice, similare din punct de vedere tehnic cu obiectivele de referință prezentate în standardele respective.

Art. 3. — (1) Standardele de cost, aprobate potrivit prevederilor art. 1, se adresează ordonatorilor de credite, pentru:

a) fundamentarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivelor de investiții;

b) fundamentarea necesarului de fonduri publice pentru finanțarea programelor de investiții în condiții de eficiență economică;

c) ghidare în analiza ofertelor de către membrii comisiilor de evaluare în vederea adjudecării contractelor privind execuția lucrărilor de construcții pentru realizarea obiectivelor de investiții.

(2) Standardele de cost, aprobate potrivit prevederilor art. 1, se adresează și operatorilor economici, pentru elaborarea ofertelor în vederea contractării lucrărilor de construcții.

Art. 4. — Standardele de cost, aprobate potrivit art. 1, se actualizează periodic sau ori de câte ori este necesar, prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului, în funcție de evoluția progresului tehnic și a prețurilor resurselor specifice în domeniul construcțiilor și/sau pe baza solicitărilor fundamentate ale ministerelor și ale celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale.

Art. 5. — Anexele nr. 1 și 2.1—2.20 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.”

(...)

Anexa nr. 2.1:

(...)

I. Preambul

Standardul de cost constituie document de referință, cu rol de ghidare în promovarea obiectivelor de investiții finanțate din fonduri publice.

Standardul de cost se referă la cheltuielile cuprinse în cap. 4 «Cheltuieli pentru investiția de bază» din Metodologia privind elaborarea devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 28/2008 privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții.”

(...)

IV. Cost investiție de bază

IV.1. Cost total

(...)

Precizare

La stabilirea costului total s-au luat în calcul:

(...)

— pentru cheltuieli indirecte și profit: procentul de 10% și, respectiv, de 5%;

(...)

IV.2. Cost unitar

(...)

NOTE:

(...)

2. Pentru eficientizarea cheltuielilor din fonduri publice, pentru următoarele capitole/subcapitole de cheltuieli necuprinse în standardul de cost se iau în considerare următoarele niveluri maximale de cheltuieli, exprimate în procente, astfel:

a) proiectare și inginerie: 3,0% din valoarea investiției de bază;

b) consultanță: 1,0% din valoarea investiției de bază;

c) asistență tehnică: 1,5% din valoarea investiției de bază;

d) organizare de șantier: 2,5%;

e) cheltuieli diverse și neprevăzute: 10,0%.

Valoarea cheltuielilor prevăzute la lit. d) și e) se stabilește conform prevederilor anexei nr. 4 «Metodologie privind elaborarea devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții» la Hotărârea Guvernului nr. 28/2008.

(...)

Anexa nr. 2.4.

(...)

1. Preambul

(...)

Prețurile unitare se referă la lucrări de intervenție/activități eligibile de reabilitare termică a blocurilor de locuințe, cu grad mare de repetabilitate și pentru care s-au luat în considerare, în principal:

(...)

— pentru cheltuieli indirecte:

• procent maxim de 10%;

— pentru profit:

• procent maxim de 5%;

(...)

III. Examen jurisprudențial — principalele coordonate ale divergențelor de jurisprudență

3. Autorul sesizării arată că examinarea jurisprudenței la nivel național a relevat faptul că instanțele de judecată nu au un punct de vedere unitar în ceea ce privește problema de drept supusă dezlegării, existând două orientări, după cum urmează:

4. A) *Într-o primă orientare*, standardele de cost prevăzute de dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 363/2010 constituie documente de referință cu rol de ghidare în promovarea obiectivelor de investiții finanțate din fonduri publice, similare din punct de vedere tehnic. Norma legală conferă ordonatorului de credite care demarează proiecte similare din punct de vedere tehnic cu proiectele de investiție prevăzute în anexa nr. 1 o marjă de apreciere a gradului de similitudine, chestiune subiectivă ce trebuie apreciată de la caz la caz, în funcție de proiectul demarat. Odată însă ce ordonatorul de credite — autoritate contractantă într-un contract de achiziție publică — stabilește prețul estimat al contractului de achiziție pe baza acestor indicatori, procentele privind cheltuielile indirecte și cota de profit trebuie respectate și la decontarea lucrărilor. Astfel, autoritatea contractantă are obligația de a respecta prevederile cuprinse în anexa 2.1 la Hotărârea Guvernului nr. 363/2010, care prevăd o limitare a cheltuielilor indirecte și a cheltuielilor reprezentând cota de profit la procentele de 10%, respectiv 5%,

¹ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 311 din 12 mai 2010.

² Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 805 din 20 septembrie 2018, aprobată prin Legea nr. 11/2019 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 85/2018 pentru abrogarea unor dispoziții legale în domeniul investițiilor finanțate din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 23 din 9 ianuarie 2019.

atât timp cât a estimat prețul contractului de achiziție folosind acești indicatori, pentru a respecta principiul tratamentului egal și al transparenței care reglementează materia achizițiilor publice.

5. Ca un argument suplimentar, în sprijinul acestei orientări, se reține că actul abrogator al Hotărârii Guvernului nr. 363/2010, în preambul, adoptă această orientare, în sensul că standardele de cost au rol orientativ, de ghidare, și nu imperativ.

6. Astfel, se arată că în cuprinsul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 85/2018 (paragraful 2 din preambul) se menționează următoarele: „ținând cont de faptul că standardele de cost aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 363/2010 privind aprobarea standardelor de cost pentru obiective de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, și Hotărârea Guvernului nr. 1.394/2010 privind aprobarea standardelor de cost pentru obiective de investiții finanțate din fonduri publice din domeniul infrastructurii de transport, cu modificările și completările ulterioare, au fost definite ca documente de referință cu rol de ghidare în promovarea obiectivelor de investiții finanțate din fonduri publice, utilizate pentru fundamentarea indicatorilor tehnico-economici, fundamentarea necesarului de fonduri publice, de ghidare în analiza ofertelor în vederea adjudecării contractelor privind execuția lucrărilor de construcții, și că acestea au fost elaborate fără a avea la bază standarde minime de calitate a construcțiilor și investițiilor în infrastructura publică, ale căror costuri să le reflecte, că acestea nu sunt elaborate și aprobate pentru toate tipurile de investiții în construcții, că acestea nu au fost actualizate de la data aprobării și au la bază soluții tehnice depășite din punct de vedere tehnologic, al materialelor utilizate sau al reglementărilor tehnice aplicabile, că acestea se aplică, în practică, pentru toate tipurile de investiții, prin asimilare și comparare cu standardele de cost existente, ducând la o tipizare forțată a construcțiilor cu funcțiuni și caracteristici diferite”.

7. B) *Într-o altă orientare*, s-a apreciat că dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 363/2010 au caracter imperativ, nu orientativ, standardele reglementate prin acest act normativ fiind adoptate tocmai în scopul utilizării fondurilor publice în acord cu principiul eficienței, consacrat de art. 20 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 273/2006).

8. S-a arătat în acest sens că, deși terminologia utilizată de actul normativ în discuție nu pare a fi imperativă — stabilindu-se că standardele au „rol de ghidare” și că rațiunea adoptării normei, în aplicarea principiilor reglementate de art. 20 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 273/2006, respectiv art. 2 alin. (1) lit. d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 337/2006, cu modificările și completările ulterioare (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006) [preluat ulterior și în art. 2 alin. (1) din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 98/2016)], respectiv asigurarea utilizării eficiente a fondurilor publice — din interpretarea art. 2 al Hotărârii Guvernului nr. 363/2010 rezultă concluzia că aceste standarde nu pot fi depășite de autoritatea auditată, fiind practic obligatorie limita maximală instituită de legiuitor pe fiecare categorie de cost.

9. Se susține că rolul de ghidare la care face referire actul normativ în discuție are semnificația că autoritatea contractantă și operatorii economici pot stabili limite mai scăzute decât ale costurilor indicate de legiuitor, iar nu acela că părțile pot stabili prețuri mai mari decât cele indicate în acest act normativ.

10. S-a arătat că dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 363/2010 sunt aplicabile nu doar în faza anterioară încheierii contractului de achiziție publică, ci și ulterior, o interpretare

contrară însemnând a accepta că nu este posibil controlul Curții de Conturi după momentul încheierii și executării unui contract de achiziție publică, astfel că eventualele neregularități privind modul de cheltuire a resurselor bugetare de către o autoritate contractantă, prin eludarea normelor imperative reglementate pentru faza anterioară încheierii contractului, nu mai pot fi sancționate în niciun mod. O astfel de interpretare este vădit eronată, ținând la ignorarea rolului constituțional al Curții de Conturi, consacrat de art. 140 din Constituție, respectiv acela de control asupra „modului de formare, de administrare și de întrebuițare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public”, audit care presupune verificarea modului în care reprezentanții unităților administrativ-teritoriale au respectat normele legale imperative.

IV. **Opinia autorului sesizării**

11. Autorul sesizării, Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov, nu a formulat un punct de vedere propriu-zis cu privire la problema de drept supusă dezlegării, rezumându-se la a menționa că împărtășește prima orientare jurisprudențială.

V. **Opinia procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție**

12. În opinia procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, standardele de cost referitoare la cheltuielile cu investiția de bază, defalcate potrivit cap. 4 din Metodologia privind elaborarea devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții (*Metodologia*), aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 28/2008 privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții (*Hotărârea Guvernului nr. 28/2008*), particularizate în anexele 2.1—2.20 la Hotărârea Guvernului nr. 363/2010 pentru fiecare dintre obiectivele de investiții prevăzute în anexa nr. 1 a acestui act normativ au caracter minimal și rol de recomandare pentru finanțarea obiectivelor de investiții similare din punct de vedere tehnic; în schimb, cheltuielile indirecte, cota de profit, cheltuielile de proiectare și inginerie, consultanță, asistență tehnică, organizare de șantier, cheltuieli diverse și neprevăzute, exprimate în anexele 2.1—2.10 la Hotărârea Guvernului nr. 363/2010, în valori procentuale fixe, la nivel maximal, sunt obligatorii și nu pot fi depășite.

13. În sprijinul acestei opinii sunt invocate argumente rezultând din interpretarea literală, logică și sistematică și teleologică a actului normativ analizat.

14. Se arată că, așa cum rezultă din Nota de fundamentare a Hotărârii Guvernului nr. 363/2010, în contextul observării unor mari diferențe între prețurile acceptate la nivelul autorităților contractante pentru lucrările de investiții de natura celor prevăzute în anexa nr. 1 la acest act normativ și pentru realizarea scopului declarat, de a furniza un instrument normativ care să ofere o predictibilitate sporită asupra necesarului de finanțare din fondurile publice, astfel încât să fie evitate atât subfinanțarea, cât și suprafinanțarea, Guvernul, în exercitarea atribuțiilor sale, de a reglementa prin acte normative de rang secundar în materia organizării executării legilor, a ales un eșalon format din 20 de lucrări de obiective de investiții cu privire la care a normat standardele de cost menite să răspundă unui minim necesar de finanțare.

15. De asemenea sunt identificate câteva constante ale legislației în materia standardelor de cost, după cum urmează:

- standardele de cost sunt stabilite întotdeauna în corelare cu standardele de calitate, ceea ce asigură o abordare unitară;
- atât standardele de cost, cât și standardele de calitate sunt stabilite, ca regulă, la un nivel minimal, această abordare răspunzând necesității respectării principiului liberei circulații a mărfurilor în cadrul pieței unice consacrate de art. 34 din Tratatul

privind funcționarea Uniunii Europene și interdicției generale pentru statele membre de a institui măsuri cu efect echivalent unor restricții cantitative la import;

— standardele de cost contribuie, acolo unde există, la stabilirea, în condiții de transparentă, a necesarului de resurse bugetare și sunt menite să asigure o previzibilitate adecvată asupra cheltuielilor bugetare ce urmează a fi angajate de ordonatorii de credite;

— standardele de cost constituie, atunci când sunt utilizate în practica administrației publice, un indicator al bunei gestiuni financiare în privința angajării și utilizării creditelor bugetare.

16. Se apreciază că, în principiu, standardul minim de cost aflat în legătură cu un standard minim de calitate contribuie la stabilirea necesarului de resurse bugetare destinate realizării unui serviciu public ori a unei investiții publice, însă, în funcție de nevoile concrete ale autorității administrației publice și/sau în relație cu un standard de calitate situat peste nivelul minimal, costurile serviciului public ori ale investiției pot fi mai ridicate.

17. În acest context se arată că emitentul actului normativ care instituie un numit standard de cost are posibilitatea de a-l fixa la un nivel maximal, excluzând astfel posibilitatea depășirii sale; în toate situațiile însă sunt necesare observarea și respectarea principiului bunei gestiuni financiare, normelor și principiilor care guvernează execuția bugetară.

18. Concluzionează Ministerul Public că standardele de cost referitoare la cheltuielile cu investiția de bază defalcate potrivit cap. 4 din Metodologia aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 28/2008, particularizate în anexele 2.1—2.20 la Hotărârea Guvernului nr. 363/2010 pentru fiecare dintre obiectivele de investiții prevăzute în anexa nr. 1 a acestui act normativ aveau caracter minimal și rol de recomandare pentru finanțarea obiectivelor de investiții similare din punct de vedere tehnic. Acest caracter poate fi recunoscut doar până la momentul intrării în vigoare a dispozițiilor art. VI din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2017 pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru stabilirea unor măsuri privind realizarea investițiilor finanțate din fonduri publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 250/2017, cu modificările ulterioare (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2017).

19. Esențială în privința acestor standarde de cost era exercitarea dreptului de apreciere al ordonatorilor de credite și al autorităților contractante cu respectarea principiului bunei gestiuni financiare, precum și a principiilor care stau la baza atribuirii contractelor de achiziții publice prevăzute în art. 2 alin. (2) din Legea nr. 98/2016, corespunzător art. 2 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006: nediscriminarea; tratamentul egal; recunoașterea reciprocă; transparența; proporționalitatea; eficiența utilizării fondurilor; asumarea răspunderii.

20. Prin urmare, până la intrarea în vigoare a Legii nr. 250/2017, autoritățile contractante aveau posibilitatea stabilirii, în documentația întocmită în vederea atribuirii contractelor de achiziții publice și în contactele încheiate, a unor prețuri superioare standardelor de cost prevăzute în anexele 2.1—2.20 la Hotărârea Guvernului nr. 363/2010, pentru cheltuielile cu investiția de bază, atunci când, în bugetul ordonatorului de credite existau resurse financiare suficiente și necesitatea depășirii standardelor de cost plasate la un nivel minimal era justificată rezonabil și obiectiv prin raportare la elemente concrete, precum: soluțiile tehnice și calitative superioare obiectivelor de investiții cu rol de referință, adaptate necesităților specifice fiecărei autorități contractante în parte; evoluția prețurilor și progresul tehnic în domeniul construcțiilor; evoluția cursului valutar de referință.

21. În schimb, cheltuielile indirecte, cota de profit, cheltuielile de proiectare și inginerie, consultanță, asistență tehnică, organizare de șantier, cheltuieli diverse și neprevăzute,

exprimate în anexele 2.1—2.10 la Hotărârea Guvernului nr. 363/2010, în valori procentuale fixe, la nivel maximal, erau obligatorii și nu puteau fi depășite, atât anterior intrării în vigoare a dispozițiilor art. VI din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2017, cât și, *a fortiori*, ulterior introducerii acestui text, prin art. unic pct. 3 din Legea de aprobare nr. 250/2017. Nivelul maximal al acestor din urmă cheltuieli fiind obligatoriu, atât pentru ordonatorii de credite, autoritățile contractante, cât și pentru operatorii economici, sunt supuse restituirii sumele de bani plătite cu depășirea cotelor procentuale maxime în temeiul unor contracte de achiziții publice încheiate și/sau executate cu depășirea acestui nivel, sume a căror recuperare s-a dispus prin acte de control ale Curții de Conturi.

VI. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

22. În jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție nu au fost identificate decizii referitoare la problema de drept supusă dezbaterii, iar actul normativ ce face obiectul interpretării nu face parte dintre cele supuse controlului de constituționalitate.

VII. Raportul asupra recursului în interesul legii

23. Raportul analizează sesizarea, apreciind că, în conformitate cu dispozițiile art. 515 din Codul de procedură civilă, s-a făcut dovada existenței unei jurisprudențe neunitare, însă a constatat că problema de drept soluționată neunitar se referă la interpretarea și aplicarea normelor care prevăd cheltuielile indirecte și de profit, cheltuielile de proiectare și inginerie, consultanță și asistență tehnică, în sensul stabilirii caracterului, imperativ sau de recomandare, al acestora, astfel că în aceste limite se impune a fi soluționată sesizarea pentru pronunțarea recursului în interesul legii.

24. Raportându-se la problema de drept soluționată neunitar, judecătorii-raportori apreciază că, în interpretarea și aplicarea Hotărârii Guvernului nr. 363/2010, abrogată prin art. I lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 85/2018 pentru abrogarea unor dispoziții legale în domeniul investițiilor finanțate din fonduri publice, normele referitoare la cheltuielile indirecte și de profit, cheltuielile de proiectare și inginerie, consultanță și asistență tehnică au avut natura juridică a unor norme de recomandare, anterior intrării în vigoare a Legii nr. 250/2017 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 6/2017 pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru stabilirea unor măsuri privind realizarea investițiilor finanțate din fonduri publice, prin care s-a instituit obligativitatea standardelor de cost.

VIII. Înalta Curte de Casație și Justiție

A. Cu privire la admisibilitatea recursului în interesul legii

25. Verificarea regularității investiției Înaltei Curți de Casație și Justiție impune analiza condițiilor de admisibilitate a recursului în interesul legii, în conformitate cu dispozițiile art. 515 din Codul de procedură civilă, potrivit cărora „recursul în interesul legii este admisibil numai dacă se face dovada că problemele de drept care formează obiectul judecății au fost soluționate în mod diferit prin hotărâri judecătorești definitive, care se anexează cererii”, precum și cu dispozițiile art. 514 din același cod, referitoare la obiectul recursului și la titularul dreptului de sesizare.

26. Analiza implică următoarele cerințe de admisibilitate:

— sub aspectul titularului dreptului de a formula recursul în interesul legii, condiția este îndeplinită, întrucât autorul sesizării, Colegiul de conducere al Curții de Apel Constanța, se regăsește printre titularii dreptului de sesizare, prevăzuți de art. 514 din Codul de procedură civilă;

— sub aspectul obiectului, în sensul că acesta trebuie să se circumscrie dispozițiilor art. 514 din Codul de procedură civilă, respectiv să privească probleme de drept soluționate diferit de instanțele judecătorești, întrucât finalitatea acestei instituții juridice o constituie asigurarea interpretării și aplicării unitare a

legii, condiție care este îndeplinită, prin sesizare fiind indicată o problemă de drept rezultată din interpretarea și aplicarea diferită a unor dispoziții dintr-un act normativ;

— sub aspectul cerinței de ordin formal prevăzute de dispozițiile art. 515 din Codul de procedură civilă, constând în dovada că problema de drept care formează obiectul sesizării a fost soluționată în mod diferit prin hotărâri judecătorești definitive, care se anexează cererii, condiția de admisibilitate este îndeplinită, având în vedere jurisprudența anexată sesizării, ilustrată prin hotărâri judecătorești definitive, din care rezultă că practica neunitară se identifică la nivelul mai multor curți de apel din țară.

B. Analiza problemei de drept soluționate în mod neunitar de instanțele judecătorești

a) Identificarea problemei de drept soluționate în mod diferit prin hotărâri judecătorești definitive

27. Potrivit actului de sesizare, recursul în interesul legii are ca obiect „interpretarea și aplicarea caracterului imperativ sau de recomandare al prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 363/2010”.

28. Modalitatea de formulare a chestiunii de drept a cărei dezlegare se cere este neclară, având în vedere că stabilirea caracterului imperativ sau de recomandare al unor norme cuprinse în Hotărârea Guvernului nr. 363/2010 este rezultatul interpretării acestora.

29. În condițiile în care, deși formularea problemei de drept este neclară, rezultă din jurisprudența anexată sesizării că există divergențe de interpretare și aplicare a unor prevederi ale Hotărârii Guvernului nr. 363/2010, revine Înaltei Curți de Casație și Justiție sarcina de a identifica normele care au generat jurisprudența neunitară.

30. Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 363/2010 cuprinde o listă limitativă a obiectivelor de investiții pentru care au fost elaborate standarde de cost, cu menționarea indicativului fiecărui obiectiv, iar anexele nr. 2.1—2.20 cuprind standardele de cost. Acestea se referă la cheltuielile cuprinse în cap. 4 „Cheltuieli pentru investiția de bază” din Metodologia aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 28/2008³ și sunt exprimate în valori nominale, pe subcapitole de cheltuieli și cost total.

31. Se precizează, în anexa nr. 2.1, că „La stabilirea costului total s-au luat în calcul (...) — pentru cheltuieli indirecte și profit: procentul de 10% și, respectiv, de 5%;”; se menționează care sunt cheltuielile din structura devizului general al investiției aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 28/2008, care nu sunt cuprinse în standardul de cost, și faptul că, pentru unele din acestea, „2. Pentru eficientizarea cheltuielilor din fonduri publice, pentru următoarele capitole/subcapitole de cheltuieli necuprinse în standardul de cost se iau în considerare următoarele niveluri maxime de cheltuieli, exprimate în procente, astfel: a) proiectare și inginerie: 3,0% din valoarea investiției de bază; b) consultantță: 1,0% din valoarea investiției de bază; c) asistență tehnică: 1,5% din valoarea investiției de bază; d) organizare de șantier: 2,5%; e) cheltuieli diverse și neprevăzute: 10,0%”.

32. Din analiza jurisprudenței atașate sesizării rezultă că aceasta a fost pronunțată în cauze având ca obiect contestații formulate de unități administrativ-teritoriale împotriva actelor de control emise de Curtea de Conturi și acțiuni civile formulate de unități administrativ-teritoriale împotriva operatorilor economici pentru restituirea plăților apreciate ca fiind nedatorate, ca urmare a actelor de control emise de Curtea de Conturi, o

singură cauză având ca obiect plângerea formulată în cadrul unei proceduri de achiziții publice împotriva deciziei pronunțate de Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor, prin care a fost respinsă contestația ce viza neconformitatea ofertei declarate câștigătoare a achiziției publice.

33. Problema de drept soluționată neunitar de către instanțele judecătorești privește, așadar, interpretarea normelor care prevăd cheltuielile indirecte și de profit, cheltuielile de proiectare și inginerie, consultantță și asistență tehnică, din punctul de vedere al modului de reglementare a conduitei prescrise, și anume caracterul imperativ sau de recomandare al acestora, în aceste limite urmând a fi pronunțată decizia asupra recursului în interesul legii.

b) Analiza problemei de drept astfel identificate

34. Din examinarea jurisprudenței rezultă că situația de fapt constă în depășirea, în cadrul procedurilor de achiziții publice și prin contractele de achiziții publice încheiate de autoritățile contractante, a nivelurilor prevăzute de anexele nr. 2.1—2.20 la Hotărârea Guvernului nr. 363/2010 pentru cheltuielile indirecte și de profit, menționate în procente, pentru cheltuielile de proiectare și inginerie, consultantță și asistență tehnică, indicate în procent de din valoarea investiției de bază, fapt constatat prin acte de control emise de Curtea de Conturi, contestate de ordonatorii de credite; de asemenea, sunt și situații în care, ca urmare a acestor acte de control, s-au formulat acțiuni de către aceștia împotriva operatorilor economici; în una dintre hotărârile judecătorești atașate sesizării s-a pus în discuție neconformitatea ofertei declarate câștigătoare, ca urmare, printre altele, a nerespectării cotei de cheltuieli indirecte, acestea fiind prevăzute într-un cuantum inferior celui prevăzut în anexele nr. 2.1—2.20 la Hotărârea Guvernului nr. 363/2010.

35. Prin sesizarea de recurs în interesul legii se solicită clarificări cu privire la natura juridică a normelor pentru care există jurisprudență neunitară, din punctul de vedere al modului de reglementare a conduitei prescrise.

36. În acest scop se impune a se observa cadrul general al actului normativ care reglementează standardele de cost și, apoi, a se analiza normele de drept în cauză.

37. Hotărârea Guvernului nr. 363/2010, în vigoare de la data de 12 mai 2010, a fost modificată și completată prin:

— Hotărârea Guvernului nr. 717/2010 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 363/2010 privind aprobarea standardelor de cost pentru obiective de investiții finanțate din fonduri publice⁴, fiind introduse, pe lângă anexele nr. 2.1—2.15 inițiale, trei noi anexe, 2.16—2.18;

— Hotărârea Guvernului nr. 250/2011 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 363/2010 privind aprobarea standardelor de cost pentru obiective de investiții finanțate din fonduri publice⁵, fiind introduse două noi anexe, anexele nr. 2.19 și 2.20;

— Hotărârea Guvernului nr. 1.061/2012 pentru modificarea anexei nr. 2.4 la Hotărârea Guvernului nr. 363/2010 privind aprobarea standardelor de cost pentru obiective de investiții finanțate din fonduri publice⁶, prin care anexa nr. 2.4 a fost modificată și înlocuită cu o altă anexă.

38. Hotărârea Guvernului nr. 363/2010 a fost abrogată la data de 20 septembrie 2018, prin art. I lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 85/2018 pentru abrogarea unor dispoziții legale în domeniul investițiilor finanțate din fonduri publice, aprobată prin Legea nr. 11/2019 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 85/2018 pentru abrogarea unor dispoziții legale în domeniul investițiilor finanțate din fonduri publice.

³ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 48 din 22 ianuarie 2008, abrogată prin Hotărârea Guvernului nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.061 din 29 decembrie 2016.

⁴ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 537 din 2 august 2010.

⁵ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 210 din 25 martie 2011.

⁶ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 765 din 14 noiembrie 2012.

39. Perioada în care Hotărârea Guvernului nr. 363/2010 a fost în vigoare este, aşadar, de la 12 mai 2010 până la 19 septembrie 2018.

40. Hotărârea Guvernului nr. 363/2010 cuprinde 5 articole şi anexele nr. 1 şi nr. 2.1—2.20.

41. Art. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 363/2010 prevede că „(1) Se aprobă Lista standardelor de cost pentru obiective de investiţii finanţate, potrivit legii, din fonduri publice, prevăzută în anexa nr. 1. (2) Se aprobă standardele de cost, prevăzute în anexa nr. 1, al căror conţinut este prevăzut în anexele nr. 2.1—2.20”, iar potrivit art. 2, „Standardele de cost elaborate de ministere şi celelalte organe de specialitate ale administraţiei publice centrale, în coordonarea Ministerului Dezvoltării Regionale şi Turismului, constituie documente de referinţă cu rol de ghidare în promovarea obiectivelor de investiţii, finanţate din fonduri publice, similare din punct de vedere tehnic cu obiectivele de referinţă prezentate în standardele respective”.

42. Lista standardelor de cost este prevăzută în anexa nr. 1, care cuprinde o enumerare limitativă a obiectivelor de investiţii pentru care Ministerul Dezvoltării Regionale şi Turismului, Ministerul Mediului şi Pădurilor, Ministerul Educaţiei, Cercetării, Tineretului şi Sportului, Ministerul Sănătăţii, Ministerul Agriculturii şi Dezvoltării Rurale au elaborat standarde de cost, cu menţionarea indicativului fiecărui obiectiv, respectiv: sală de sport şcolară nivel competiţional; centru cultural; bloc de locuinţe pentru tineri; reabilitare termică anvelopare bloc de locuinţe; modernizare drum comunal clasa tehnică I; reabilitare drum judeţean clasa tehnică III—IV, modernizare drum judeţean clasa tehnică III—V; sistem centralizat de alimentare cu apă din mediul rural; modernizare drum comunal clasa tehnică V, reabilitare drum forestier principal; reabilitare drum forestier secundar; reabilitare drum forestier magistral; drum forestier secundar; şcoală cu 8 săli de clasă; grădiniţă cu 4 săli de grupă; cămin studenţesc; spital regional de urgenţă; spital judeţean de urgenţă; canale de irigaţii-impermeabilizare; modernizare drum de exploatare agricolă — categoria I — îmbrăcămintă asfaltică.

43. Conţinutul standardelor de cost este prevăzut în anexele nr. 2.1—2.20. Standardele de cost se referă la cheltuielile cuprinse în cap. 4 „Cheltuieli pentru investiţia de bază” din Metodologia aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 28/2008.

44. Pentru fiecare obiectiv, anexele cuprind costul investiţiei de bază, un cost total şi un cost unitar, costul total al investiţiei de bază şi fiecare cost pe subcapitole de cheltuieli din investiţia de bază fiind exprimate în valori nominale.

45. În anexa nr. 2.1 se precizează că la stabilirea costului total „s-au luat în calcul (...) — pentru cheltuieli indirecte şi profit: procentul de 10% şi, respectiv, de 5%;”.

46. În anexa nr. 2.1 se menţionează că „Standardul de cost nu cuprinde cheltuielile aferente următoarelor capitole din structura devizului general al investiţiei, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 28/2008: cap. 1 — Cheltuieli pentru obţinerea şi amenajarea terenului; cap. 2 — Cheltuieli pentru asigurarea utilităţilor necesare obiectivului; cap. 3 — Cheltuieli pentru proiectare şi asistenţă tehnică; cap. 5 — Alte cheltuieli; cap. 6 — Cheltuieli pentru probe tehnologice şi teste şi predare la beneficiar”, precum şi că „2. Pentru eficientizarea cheltuielilor din fonduri publice, pentru următoarele capitole/subcapitole de cheltuieli necuprinse în standardul de cost se iau în considerare următoarele niveluri maxime de cheltuieli, exprimate în procente, astfel:

a) proiectare şi inginerie: 3,0% din valoarea investiţiei de bază;

b) consultanţă: 1,0% din valoarea investiţiei de bază;

c) asistenţă tehnică: 1,5% din valoarea investiţiei de bază; (...).”

47. Stabilirea caracterului imperativ sau de recomandare al normelor pentru care există jurisprudenţă neunitară trebuie să pornească de la conţinutul acestora, să se aibă în vedere voinţa legiuitorului, să se ţină seama de actele normative în executarea cărora a fost emisă hotărârea Guvernului supusă interpretării.

48. Interpretarea trebuie să fie una sistematică, realizată prin raportare la întregul conţinut al actului normativ, fiind necesar să fie avute în vedere legăturile dintre normele pe care acesta le cuprinde, dar şi dintre aceste norme şi altele, cuprinse în acte normative diferite, precum şi finalitatea urmărită de legiuitor la adoptarea normei supuse interpretării, întregul complex de factori care a determinat adoptarea de către Guvernul României a Hotărârii nr. 363/2010.

49. Hotărârea Guvernului nr. 363/2010 a fost emisă în temeiul art. 108 din Constituţia României, republicată, privind actele Guvernului, şi al art. 11 lit. c) din Legea nr. 90/2001 privind organizarea şi funcţionarea Guvernului României şi a ministerelor, cu modificările şi completările ulterioare (Legea nr. 90/2001), şi în conformitate cu prevederile Legii nr. 500/2002 privind finanţele publice, cu modificările şi completările ulterioare (Legea nr. 500/2002), şi ale Legii nr. 273/2006 privind finanţele publice locale, cu modificările şi completările ulterioare (Legea nr. 273/2006).

50. Potrivit art. 108 din Constituţia României, republicată, şi art. 11 lit. c) din Legea nr. 90/2001, hotărârile se emit pentru organizarea executării legilor, actele normative indicate în formula introductivă de către emitent fiind Legea nr. 500/2002 şi Legea nr. 273/2006, fără a fi menţionate anume dispoziţii.

51. Prevederile relevante ale Legii nr. 500/2002, forma în vigoare la data emiterii hotărârii, sunt:

— art. 22 alin. (1), (2) lit. a) şi c): „(1) Ordonatorii de credite au obligaţia de a angaja cheltuieli în limita creditelor de angajament şi de a utiliza creditele bugetare numai în limita prevederilor şi destinaţiilor aprobate, pentru cheltuieli strict legate de activitatea instituţiilor publice respective şi cu respectarea dispoziţiilor legale. (2) Ordonatorii de credite răspund, potrivit legii, de: a) angajarea, lichidarea şi ordonanţarea cheltuielilor în limita creditelor bugetare repartizate şi aprobate potrivit prevederilor art. 21; (...) c) angajarea şi utilizarea creditelor bugetare pe baza unei gestiuni financiare;”;

— art. 38: „Cheltuielile pentru investiţiile publice şi alte cheltuieli de investiţii finanţate din fonduri publice se cuprind în proiectele de buget, în baza programelor de investiţii publice, care se prezintă ca anexă la bugetul fiecărui ordonator principal de credite.”;

— art. 39: „(1) Ordonatorii principali de credite vor prezenta anual programul de investiţii publice, pe clasificarea funcţională. (2) Ordonatorii principali de credite vor transmite pentru fiecare obiectiv de investiţii inclus în programul de investiţii informaţii financiare şi nefinanciare. (3) Informaţiile financiare vor include: a) valoarea totală a proiectului; (...) e) analiza cost-beneficiu, care va fi realizată şi în cazul obiectivelor în derulare; (...)”.

52. În ceea ce priveşte Legea nr. 273/2006, forma în vigoare la data emiterii hotărârii analizate, trebuie avute în vedere dispoziţiile:

— art. 14: „(3) Nicio cheltuială nu poate fi înscrisă în bugetele prevăzute la art. 1 alin. (2) şi nici nu poate fi angajată şi efectuată din aceste bugete, dacă nu există baza legală pentru respectiva cheltuială. (4) Nicio cheltuială din fonduri publice locale nu poate fi angajată, ordonanţată şi plătită dacă nu este aprobată, potrivit legii, şi dacă nu are prevederi bugetare şi surse de finanţare.”;

— art. 20: „(1) Autorităţile administraţiei publice locale au următoarele competenţe şi responsabilităţi în ceea ce priveşte finanţele publice locale: (...) h) administrarea fondurilor publice locale pe parcursul execuţiei bugetare, în condiţii de eficienţă;”;

— art. 48: „(2) Ordonatorii principali de credite sunt responsabili de utilizarea eficientă a fondurilor alocate investiţiilor, precum şi de realizarea obiectivelor de investiţii incluse în programele de investiţii”.

53. În acest context legislativ a fost adoptată de Guvernul României Hotărârea nr. 363/2010. Noțiunea de standarde de cost nu este prevăzută de cele două acte normative indicate în formula introductivă, Legea nr. 500/2002 și Legea nr. 273/2006, dar o definiție în ceea ce privește serviciile publice se regăsește în art. 2 lit. q) din Legea-cadru a descentralizării nr. 195/2006⁷, cu modificările și completările ulterioare (*Legea-cadru nr. 195/2006*), și anume „*costurile normative utilizate pentru determinarea cuantumului resurselor alocate bugetelor locale în vederea furnizării unui serviciu public și de utilitate publică la un anumit nivel de calitate*”.

54. Art. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 363/2010 prevede că standardele de cost constituie documente de referință cu rol de ghidare în promovarea obiectivelor de investiții, finanțate din fonduri publice, similare din punct de vedere tehnic cu obiectivele de referință prezentate în standardele respective. În anexele corespunzătoare fiecăruia dintre obiectivele de investiții se reia faptul că standardul de cost constituie document de referință cu rol de ghidare în promovarea obiectivelor de investiții finanțate din fonduri publice.

55. Emitentul actului normativ prevede, așadar, că standardele de cost sunt documente de referință, cu rol de ghidare, ceea ce semnifică orientarea, îndrumarea destinatarilor lor.

56. Prin nota de fundamentare a Hotărârii Guvernului nr. 363/2010 s-a motivat emiterea actului administrativ pentru „*utilizarea standardelor ca element orientativ în procedura de contractare a realizării lucrărilor de investiții*”, s-a arătat că utilitatea și importanța acestora constă în faptul că „*stau la baza determinării necesarului cheltuielilor pentru realizarea lucrărilor de investiții, precum și a alocării sumelor defalcate din unele venituri ale bugetului de stat pentru bugetele locale*”, iar scopul actului normativ este de a aproba „*standarde de cost care să răspundă unui minim necesar de finanțare și care să evite atât subfinanțarea, cât și suprafinanțarea datorită erorilor de fundamentare a costurilor lucrărilor de construcții a obiectivelor de investiții*”.

57. Faptul că standardele de cost constituie documente de referință cu rol de ghidare și sunt orientative este reiterat în notele de fundamentare ale hotărârilor Guvernului care modifică Hotărârea Guvernului nr. 363/2010, respectiv Hotărârea Guvernului nr. 717/2010, Hotărârea Guvernului nr. 250/2011 și Hotărârea Guvernului nr. 1.061/2012.

58. Standardele de cost aprobate se referă exclusiv la cheltuielile pentru investiția de bază cuprinse în cap. 4 „Cheltuieli pentru investiția de bază” din Metodologia aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 28/2008; aceste cheltuieli cuprind: 4.1. Construcții și instalații (4.1.1. Arhitectură, 4.1.2. Structura de rezistență, 4.1.3. Instalații), 4.2. Montaj utilaje tehnologice, 4.3. Utilaje, echipamente tehnologice și funcționale cu montaj, 4.4. Utilaje fără montaj și echipamente de transport, 4.5. Dotări, 4.6. Active necorporale.

59. Costul total al investiției de bază și fiecare cost pe subcapitole de cheltuieli din investiția de bază, pentru fiecare obiectiv de investiții, sunt exprimate în valori nominale, precizate de emitent a fi „valori informative”, iar la stabilirea costului investiției de bază au fost avute în vedere analiza dispersiei costurilor unitare la obiective similare contractate în perioada 2008—2009 și costul investiției de bază rezultat din rularea listelor cu cantități pe categorii de lucrări în prețuri la nivelul lunii

ianuarie 2010 (cu excepția anexei nr. 2.4, modificată prin Hotărârea Guvernului nr. 1.061/2012, care a avut în vedere prețuri estimative la nivelul lunii august 2012).

60. Standardele de cost au fost aprobate, în ceea ce privește ordonatorii de credite, în primul rând pentru a fi avute în vedere la fundamentarea indicatorilor tehnico-economici și la determinarea necesarului cheltuielilor pentru realizarea lucrărilor de investiții, întrucât ordonatorii de credite au obligația de a angaja cheltuieli în limita creditelor de angajament, cheltuielile pentru investițiile publice fiind cuprinse în proiectele de buget, aprobă documentațiile tehnico-economice aferente obiectivelor de investiții noi care se finanțează, potrivit legii, din fonduri publice, au competențe și responsabilități pentru administrarea fondurilor publice locale pe parcursul execuției bugetare, în condiții de eficiență, răspund, potrivit legii, de angajarea și utilizarea creditelor bugetare pe baza bunei gestiuni financiare și sunt responsabili de utilizarea eficientă a fondurilor alocate investițiilor.

61. Principiul eficienței utilizării fondurilor publice, care privește maximizarea rezultatelor unei activități în relație cu resursele utilizate, este prevăzut și de art. 2 lit. d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006⁸, în vigoare la data adoptării Hotărârii Guvernului nr. 363/2010, care are ca scop inclusiv asigurarea utilizării eficiente a fondurilor publice prin aplicarea procedurilor de atribuire de către autoritățile contractante, precum și de art. 2 lit. g) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 94/1992)⁹.

62. Din coroborarea art. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 363/2010, care prevede că standardul de cost constituie document de referință cu rol de ghidare în promovarea obiectivelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu dispozițiile similare din anexe și cu dispozițiile potrivit cărora cheltuielile pentru investiția de bază cuprinse în standardul de cost sunt exprimate în valori nominale, precizate ca fiind „valori informative”, având în vedere și nota de fundamentare a emitentului actului normativ și scopul vizat, rezultă că standardele de cost aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 363/2010 au fost emise pentru orientarea destinatarilor, pe de o parte a ordonatorilor de credite, pentru a-i îndruma în fundamentarea necesarului de fonduri publice pentru finanțarea programelor de investiții în condiții de eficiență economică, iar în procedura de contractare a realizării lucrărilor de investiții pentru a-i ghida în analiza ofertelor în vederea adjudecării contractelor privind execuția lucrărilor de construcții pentru realizarea obiectivelor de investiții, pe de altă parte a operatorilor economici, pentru elaborarea ofertelor în vederea contractării lucrărilor de construcții.

63. În același sens trebuie interpretate și normele din anexe, care precizează că la stabilirea costului total s-au luat în calcul, pentru cheltuieli indirecte și profit, procentul de 10% și, respectiv, de 5%, precum și normele din anexe care prevăd că, pentru eficientizarea cheltuielilor din fonduri publice, pentru următoarele capitole/subcapitole de cheltuieli necuprinse în standardul de cost se iau în considerare următoarele niveluri maxime de cheltuieli, exprimate în procente, astfel: a) proiectare și inginerie: 3,0% din valoarea investiției de bază; b) consultanță: 1,0% din valoarea investiției de bază; c) asistență tehnică: 1,5% din valoarea investiției de bază.

⁷ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 453 din 25 mai 2006, abrogată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 555 din 5 iulie 2019.

⁸ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 418 din 15 mai 2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 337/2006, cu modificările și completările ulterioare, abrogată prin Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 390 din 23 mai 2016.

⁹ Republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 238 din 3 aprilie 2014.

64. Sintagma folosită de emitentul actului, „s-au luat în calcul”, indică numai modalitatea în care s-a ținut seama de cele două tipuri de cheltuieli în costul total al cheltuielilor pentru investiția de bază la care se referă standardele de cost, care au o valoare informativă și orientativă, fără a rezulta din formulare că s-ar impune vreo obligație de stabilire a acestor cheltuieli, indirecte și de profit, în procente de 10% și 5%.

65. În cadrul economiei bazate pe liberă inițiativă și concurență, în lipsa unor dispoziții legale contrare, operatorul economic are dreptul de a stabili atât cheltuielile indirecte — care cuprind cheltuielile sale proprii, necesare pentru executarea lucrărilor de investiții, și se raportează la totalul cheltuielilor directe, iar nu numai al celor privind investiția de bază, la care se referă standardul de cost —, cât și profitul pe care intenționează să îl obțină, care se raportează la valoarea cheltuielilor directe și indirecte, pe baza propriilor analize, în funcție de managementul propriu. Principiul bunei gestiuni financiare și principiul eficienței utilizării fondurilor publice, de care ordonatorii de credite au obligația să țină seama în procedura de contractare a realizării lucrărilor de investiții și în aplicarea căroră au obligații specifice, nu instituie obligații în sarcina operatorilor economici în acest sens.

66. În anexa nr. 2.2 se precizează că „Standardul de cost nu cuprinde cheltuielile aferente următoarelor capitole din structura devizului general al investiției, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 28/2008:

— cap. 1 — Cheltuieli pentru obținerea și amenajarea terenului;

— cap. 2 — Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului;

— cap. 3 — Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică;

— cap. 5 — Alte cheltuieli;

— cap. 6 — Cheltuieli pentru probe tehnologice și teste și predare la beneficiar.”

67. Cu toate acestea, deși standardul de cost nu cuprinde cheltuielile aferente unor capitole din structura devizului general al investiției, se prevede că se iau în considerare niveluri maxime de cheltuieli, exprimate în procente, pentru cheltuieli cuprinse în celelalte capitole din structura devizului general al investiției, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 28/2008, și anume: 3.3. (proiectare și inginerie), 3.5. (consultanță), 3.6. (asistență tehnică), care nu sunt cuprinse în standardul de cost.

68. Utilizarea termenului „maximal” semnifică, în contextul în care standardele de cost au fost adoptate pentru informare și ghidare în evaluarea cheltuielilor cu investiția de bază, faptul că, în scopurile pentru care acestea au fost aprobate, în privința cheltuielilor care nu sunt incluse în standardul de cost, se iau în considerare respectivele niveluri, până la limitele indicate.

69. Faptul că emitentul actului normativ arată și motivul pentru care indică a se avea în vedere aceste niveluri maxime, pentru eficientizarea cheltuielilor din fonduri publice, nu este de natură să confere caracter imperativ, în condițiile în care standardele de cost au fost aprobate de emitent ca documente de referință cu rol de ghidare în promovarea obiectivelor de investiții, astfel că nu se poate aprecia că norma care privește aceste cheltuieli, care nici nu sunt cuprinse, de altfel, în standardul de cost, ar institui regula obligativității nivelurilor maxime, neprevăzute de vreun act normativ cu forță juridică superioară în executarea căruia să fi fost emisă hotărârea Guvernului supusă interpretării.

70. Destinatarii normelor care au prevăzut standardele de cost ca documente de referință cu rol de ghidare au avut, pentru motivele indicate, o marjă de apreciere în aplicarea acestora, însă nu una absolută, ci în limitele determinate de principiile care guvernează utilizarea fondurilor publice și desfășurarea procedurilor de achiziții publice.

71. Marja de apreciere a ordonatorilor de credite a fost limitată, pe de o parte, de asigurarea unei bune gestiuni financiare în utilizarea fondurilor publice, ceea ce presupune aplicarea principiilor economicității, eficacității și eficienței utilizării fondurilor publice, dar și realizarea unor investiții publice de calitate și, pe de altă parte, de respectarea regulilor de estimare a valorii contractului de achiziție publică prevăzute de legislația în materia achizițiilor publice. Art. 25 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006, în vigoare la data emiterii Hotărârii Guvernului nr. 363/2010, a prevăzut că autoritatea contractantă are obligația de a estima valoarea contractului de achiziție publică pe baza calculării și însumării tuturor sumelor plătibile pentru îndeplinirea contractului respectiv, fără taxa pe valoarea adăugată, luând în considerare orice forme de opțiuni și, în măsura în care acestea pot fi anticipate la momentul estimării, orice eventuale suplimentări sau majorări ale valorii contractului; de asemenea, conform art. 72 din Hotărârea Guvernului nr. 925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, cu modificările și completările ulterioare, comisia de evaluare are ca atribuție verificarea propunerilor financiare prezentate de ofertanți, din punctul de vedere al încadrării în fondurile care pot fi disponibilizate pentru îndeplinirea contractului de achiziție publică respectiv, precum și, dacă este cazul, din punctul de vedere al încadrării acestora în situația prevăzută la art. 202 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 (ofertă care are un preț aparent neobișnuit de scăzut).

72. Marja de apreciere a operatorilor economici a fost, așadar, condiționată de respectarea legislației care reglementează procedurile de atribuire a contractului de achiziție publică, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 și Hotărârea Guvernului nr. 925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, cu modificările și completările ulterioare (*Hotărârea Guvernului nr. 925/2006*)¹⁰, în ceea ce privește elaborarea ofertei în conformitate cu cerințele din documentația de atribuire, valoarea estimată a contractului stabilită de autoritatea contractantă, includerea în cadrul propunerii financiare a unor prețuri care să fie rezultatul liberei concurențe și care să poată fi justificate.

73. Art. 36 din Hotărârea Guvernului nr. 925/2006 prevede situațiile în care oferta este considerată inacceptabilă și neconformă, iar art. 37 din aceeași hotărâre precizează că singurele oferte care pot fi considerate admisibile sunt ofertele care nu se încadrează în niciuna dintre situațiile prevăzute la art. 36, oferta câștigătoare fiind stabilită numai dintre ofertele admisibile și numai pe baza criteriului de atribuire precizat în anunțul de participare și în documentația de atribuire.

¹⁰ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 625 din 20 iulie 2006, în prezent abrogată prin Hotărârea Guvernului nr. 395/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 423 din 6 iunie 2016.

74. Ceea ce interesează, în condițiile în care oferta corespunde cerințelor caietului de sarcini și documentației de atribuire, este ca prețul inclus de operatorul economic în propunerea financiară să nu depășească valoarea estimată, prețurile propuse să fie justificate și să fie rezultatul liberei concurențe.

75. De altfel, și în situația în care oferta depășește această valoare estimată, nu poate fi respinsă decât în cazurile prevăzute la art. 36 alin. (1) lit. e) și e¹) din Hotărârea Guvernului nr. 925/2006, și anume când prețul, fără TVA, depășește valoarea estimată comunicată și nu există posibilitatea disponibilizării de fonduri suplimentare pentru îndeplinirea contractului de achiziție publică, respectiv prețul, fără TVA, depășește valoarea estimată, și, deși există posibilitatea disponibilizării de fonduri suplimentare pentru îndeplinirea contractului de achiziție publică respectiv, se constată fie că prețul este cu mai mult de 10% mai mare decât valoarea estimată prevăzută în anunțul/invitația de participare, fie că încheierea contractului la prețul respectiv ar conduce la eludarea aplicării acelor prevederi ale ordonanței de urgență, care instituie obligații ale autorității contractante în raport cu anumite praguri valorice.

76. De asemenea, potrivit art. 202 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 și art. 36 alin. (1) lit. f) din Hotărârea Guvernului nr. 925/2006, în cazul unei oferte care are un preț aparent neobișnuit de scăzut în raport cu ceea ce urmează a fi furnizat, executat sau prestat, autoritatea contractantă are obligația de a solicita ofertantului detalii și precizări pe care le consideră semnificative cu privire la ofertă, precum și de a verifica răspunsurile care justifică prețul respectiv, iar dacă, în urma verificărilor, se constată că oferta are un preț neobișnuit de scăzut pentru ceea ce urmează a fi furnizat/prestat/executat, astfel încât nu se poate asigura îndeplinirea contractului la parametrii cantitativi și calitativi solicitați prin caietul de sarcini, oferta este considerată inacceptabilă.

77. Faptul că normele care au prevăzut standardele de cost din Hotărârea Guvernului nr. 363/2010 au fost adoptate pentru ghidare, având caracter orientativ până la data de 16 decembrie 2017, este confirmat și de art. V¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2017¹¹, introdus prin Legea nr. 250/2017 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 6/2017¹² pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru stabilirea unor măsuri privind realizarea investițiilor finanțate din fonduri publice, în vigoare de la data de 17 decembrie 2017, care a instituit obligativitatea standardelor de cost.

78. Art. V¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2017 a prevăzut că „(1) *Obiectivele/Proiectele de investiții și celelalte categorii de investiții finanțate, total sau parțial, din fonduri publice, respectiv din bugetele prevăzute la art. 1 alin. (2) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, și la art. 1 alin. (2) din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, se realizează cu încadrarea în standardele de cost, în vigoare la data aprobării/reaprobării indicatorilor tehnico-economici, conform legii. (2) Standardele de cost se elaborează de către ministere și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, pentru domeniile de activitate specifice acestora, cu avizul Ministerului Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene, se aprobă și, după caz, se modifică și/sau se completează, prin hotărâre a Guvernului, inițiată de Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene.*”

79. Art. V¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2017 a fost introdus ca urmare a unui amendament formulat în procedura parlamentară de adoptare a Legii nr. 250/2017, în motivarea căruia s-a arătat că „*Pentru fundamentarea indicatorilor tehnico-economici aferenți obiectivelor/proiectelor de investiții și celorlalte categorii de investiții finanțate, total sau parțial, din fonduri publice, este necesară stabilirea unor standarde, în baza cărora să poată fi asigurată utilizarea fondurilor publice pentru finanțarea programelor de investiții în condiții de eficiență economică și eficacitate. Lipsa unor standarde de cost, respectiv neactualizarea celor existente, reprezintă o deficiență sistemică a mecanismului financiar public, care îngreunează fundamentarea indicatorilor tehnico-economici și a necesarului de fonduri pentru finanțarea programelor de investiții publice, întrucât prin Programul Național de Dezvoltare Locală sunt derulate investiții pe bază de credite de angajament este necesară asigurarea unor instrumente obiective care să conducă la o predictibilitate a cheltuielilor bugetare și la o judicioasă utilizare a fondurilor publice*” și se precizează că „*(...) standardele de cost existente pentru construcții sunt orientative, conform actului normativ în vigoare, Hotărârea Guvernului nr. 363/2010, în timp ce standardele de cost pentru finanțarea unor servicii publice și de utilitate publică descentralizate, standardele de calitate aferente asigurării furnizării acestora de către autoritățile administrației publice locale, standardele minime de cost pentru serviciile sociale și altele, sunt obligatorii. Este necesară instituirea obligativității încadrării în standardele de cost și pentru obiectivele/proiectele de investiții și celelalte categorii de investiții finanțate, total sau parțial, din fonduri publice*”.

80. Legiuitorul, deși a introdus obligativitatea standardelor de cost, nu a observat, la data adoptării Legii nr. 250/2017, faptul că standardele de cost în vigoare, prevăzute prin Hotărârea Guvernului nr. 363/2010, au fost definite de însuși emitentul actului ca documente de referință cu rol de ghidare, și, mai mult decât atât, din perspectiva aplicării concrete și a oportunității, au fost aprobate la nivelul anului 2010. Astfel, la stabilirea costului investiției de bază s-au avut în vedere analiza dispersiei costurilor unitare la obiective similare contractate în perioada 2008—2009 și costul investiției de bază rezultat din rularea listelor cu cantități pe categorii de lucrări în prețuri la nivelul lunii ianuarie 2010, cursul 1 euro = 4,20 lei (luat în calcul la fundamentarea bugetului pentru anul 2010), și s-au luat în calcul, pentru materiale, utilaje și transport, prețurile la nivelul lunii ianuarie 2010, pentru manoperă, salariul mediu brut pe ramură comunicat de Institutul Național de Statistică la nivelul mediei anului 2009, pentru contribuții asupra salariilor pe care le suportă angajatorul și le include în costuri, C.A.S., C.A.S.S., ajutor șomaj, C.C.L, fond de garantare, cotele în vigoare conform Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2010 nr. 12/2010, pentru accidente de muncă, boli profesionale, cotele în vigoare conform Legii nr. 346/2002 privind asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale, republicată, cu modificările și completările ulterioare (cu excepția anexei nr. 2.4, modificată prin Hotărârea Guvernului nr. 1.061/2012, care a avut în vedere anul 2012).

81. De asemenea, nu s-a avut în vedere că, deși dispozițiile art. 4 din Hotărârea Guvernului nr. 363/2010 au prevăzut că standardele de cost se actualizează periodic sau ori de câte ori este necesar, prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului, în funcție de evoluția progresului tehnic și a prețurilor resurselor specifice în domeniul construcțiilor și/sau pe baza solicitărilor fundamentate

¹¹ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 62 din 25 ianuarie 2017.

¹² Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 993 din 14 decembrie 2017.

ale ministerelor și ale celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, această actualizare nu a fost efectuată de la data adoptării, în anul 2010, până la data instituirii obligativității standardelor de cost, în anul 2017.

82. Efectele negative ale acestui act normativ au fost recunoscute de Guvernul României prin nota de fundamentare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 85/2018, prin care a fost abrogată Hotărârea Guvernului nr. 363/2010, de la data de 20 septembrie 2018. S-au abrogat nu numai Hotărârea Guvernului nr. 363/2010 și art. V¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2017, s-a abrogat orice prevedere din actele normative prin care se reglementează realizarea unor obiective/proiecte de investiții și alte categorii de investiții care intră sub incidența dispozițiilor art. V¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2017 referitoare la „încadrarea în standardele de cost în vigoare” sau „cu respectarea standardelor de cost în vigoare”.

83. Nota de fundamentare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 85/2018 reconfirmă faptul că standardele de cost aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 363/2010 au fost definite ca documente de referință cu rol de ghidare în promovarea obiectivelor de investiții finanțate din fonduri publice, precizează că prin art. V¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2017 s-a instituit obligativitatea realizării obiectivelor/proiectelor de investiții și a celorlalte categorii de investiții finanțate, total sau parțial, din fonduri publice, cu încadrarea în standardele de cost, în vigoare la data aprobării/reaprobării indicatorilor tehnico-economici, și, mai mult de atât, constată faptul că stabilirea limitelor de cheltuieli pentru servicii de proiectare, consultanță și asistență tehnică contravine Directivei nr. 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne.

84. Se arată, în condițiile în care standardele de cost au fost aprobate la nivelul anului 2010, datele statistice utilizate fiind la nivelul anilor 2008—2009, fără a mai fi actualizate sau indexate ulterior și stabilite în baza unor concepte tehnice și funcționale depășite, că se impune „eliminarea dispozițiilor care, în timp, s-a constatat că generează blocaje investiționale, conduc la o formalizare excesivă a procesului de implementare, sunt aplicate în afara contextului legal, îngreunează implementarea investițiilor sau determină realizarea unor investiții care nu aduc un plus de valoare dezvoltării infrastructurii naționale”.

85. De asemenea, este de observat că se precizează de către Guvernul României, în nota de fundamentare, faptul că, la emiterea ordonanței de urgență, s-a avut în vedere că „prin standardele actuale se impun limite de cheltuieli, stabilite procentual din valoarea investiției de bază, pentru servicii de proiectare, consultanță, asistență tehnică și că aceasta contravine Directivei nr. 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne, prin care se impune eliminarea oricăror tipuri de prețuri fixe, maximele sau minime”.

86. Directiva 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne prevede, la art. 15, că „(1) Statele membre examinează dacă în cadrul sistemului lor juridic se impune oricare dintre cerințele menționate la alineatul (2) și se asigură că oricare astfel de cerințe sunt compatibile cu condițiile stabilite la alineatul (3). Statele membre își adaptează actele cu putere de lege și actele administrative în așa fel încât acestea să fie compatibile cu aceste condiții. (2) Statele membre examinează dacă sistemul lor juridic impune ca accesul la o activitate de servicii sau exercitarea acesteia să fie în conformitate cu

următoarele cerințe nediscriminatorii: (...) (g) tarife obligatorii minime și/sau maxime pe care trebuie să le respecte prestatorul; (3) Statele membre verifică dacă cerințele menționate la alineatul (2) îndeplinesc următoarele condiții: (a) nediscriminare: cerințele nu trebuie să fie direct sau indirect discriminatorii în funcție de cetățenie sau naționalitate sau, în ceea ce privește societățile, în funcție de situarea sediului social; (b) necesitate: cerințele trebuie să fie justificate printr-un motiv imperativ de interes general; (c) proporționalitate: cerințele trebuie să fie adecvate pentru a garanta îndeplinirea obiectivului urmărit; acestea nu trebuie să depășească ceea ce este necesar pentru atingerea obiectiv urmărit și nu trebuie să fie posibilă înlocuirea acestor cerințe cu alte măsuri mai puțin restrictive care permit atingerea aceluiași rezultat”.

87. În hotărârile judecătorești anexate sesizării nu s-a analizat incidența dispozițiilor Legii nr. 250/2017 de aprobare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 6/2017, prin care s-a instituit obligativitatea standardelor de cost, și nici a Directivei nr. 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006. Se impune a observa însă, având în vedere motivele expuse de emitentul actului de abrogare, că, potrivit dispozițiilor art. 288 alin. (2) și (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, „Directiva este obligatorie pentru fiecare stat membru destinat cu privire la rezultatul care trebuie atins, lăsând autorităților naționale competența în ceea ce privește forma și mijloacele”. Directiva nu beneficiază de efect direct, dar conține o obligație de rezultat de la care statele membre nu se pot sustrage, fiind obligatorie în privința rezultatului care trebuie atins, astfel că, ulterior publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, este necesară transpunerea ei în ordinea juridică internă, prin adoptarea legislației sau a altor măsuri de către autoritățile naționale, care să realizeze obiectivele stabilite de directivă.

88. Având în vedere obligația României, în calitate de stat membru al Uniunii Europene, de a asigura transpunerea în legislația națională a dispozițiilor acestei directive, au fost adoptate Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 49/2009 privind libertatea de stabilire a prestatorilor de servicii și libertatea de a furniza servicii în România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 68/2010, cu modificările ulterioare (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 49/2009)¹³, și Ordonanța Guvernului nr. 13/2010 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul justiției în vederea transpunerii Directivei 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne, aprobată cu modificări prin Legea nr. 128/2010 (Ordonanța Guvernului nr. 13/2010)¹⁴.

89. Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 49/2009 s-a prevăzut, în mod similar, prin art. 14, că o cerință privind tarifele obligatorii minime și/sau maxime pe care trebuie să le respecte prestatorul poate fi impusă de către autoritățile competente române pentru a condiționa accesul la o activitate de servicii sau exercitarea acesteia numai dacă sunt îndeplinite cumulativ cele trei condiții, și anume nediscriminare, proporționalitate și necesitate, iar cu privire la aceasta din urmă a stabilit ceea ce înseamnă — faptul că cerințele sunt justificate printr-un motiv imperativ de interes general, astfel cum este definit acesta la art. 2 lit. k): „ordinea publică, siguranța publică, sănătatea publică, păstrarea echilibrului financiar al sistemului de securitate socială, protecția consumatorilor, beneficiarilor serviciilor și a lucrătorilor, loialitatea tranzacțiilor comerciale, combaterea fraudei, protecția mediului, sănătatea animalelor, proprietatea intelectuală, conservarea patrimoniului național istoric și artistic, obiectivele de politică socială și de politică culturală, precum și orice alte considerente calificate ca motive

¹³ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 366 din 1 iunie 2009.

¹⁴ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 70 din 30 ianuarie 2010.

imperative de interes general de Curtea de Justiție a Comunităților Europene, în jurisprudența sa¹⁵.

90. În jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene s-a stabilit în mod constant că, la aplicarea dreptului intern, instanțele naționale sunt obligate, în măsura posibilului, să interpreteze dispozițiile acestuia în lumina textului și a finalității directivei în cauză pentru a atinge rezultatul urmărit de aceasta și, prin urmare, să se conformeze art. 288 alin. (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, această obligație de interpretare conformă a dreptului național fiind inerentă sistemului T.F.U.E., în măsura în care permite instanțelor naționale să asigure, în cadrul competențelor lor, deplina eficacitate a dreptului Uniunii atunci când judecă litigiile cu care sunt sesizate¹⁵. Instanța europeană a arătat însă că „(...) obligația instanței naționale de a se referi la conținutul unei directive atunci când interpretează și aplică normele relevante de drept intern este limitată de principiile generale de drept și nu poate fi utilizată ca temei pentru o interpretare *contra legem* a dreptului național”¹⁶.

91. În ipoteza în care statul nu transpune directiva în termenul impus sau o transpune incorect sau incomplet, iar o astfel de interpretare nu este posibilă, Curtea de Justiție a Uniunii Europene recunoaște efectul direct al directivei, în toate cazurile în care dispozițiile unei directive apar ca fiind, din punctul de vedere al conținutului lor, necondiționale și suficient de precise, însă numai pentru persoanele de drept privat, care sunt îndreptățite să le invoce împotriva statului¹⁷.

92. Față de cele arătate, rezultă că normele referitoare la cheltuielile indirecte și de profit, cheltuielile de proiectare și inginerie, consultanță și asistență tehnică, prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 363/2010, în prezent abrogată prin art. I lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 85/2018, au avut natura juridică a unor norme de recomandare anterior intrării în vigoare a Legii nr. 250/2017 privind aprobarea

95. Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 517 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cu referire la art. 514 din același cod,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov și, în consecință, stabilește că: În interpretarea și aplicarea Hotărârii Guvernului nr. 363/2010 privind aprobarea standardelor de cost pentru obiective de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, abrogată prin art. I lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 85/2018 pentru abrogarea unor dispoziții legale în domeniul investițiilor finanțate din fonduri publice, normele referitoare la cheltuielile indirecte și de profit, cheltuielile de proiectare și inginerie, consultanță și asistență tehnică au avut natura juridică a unor norme de recomandare, anterior intrării în vigoare a Legii nr. 250/2017 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 6/2017 pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru stabilirea unor măsuri privind realizarea investițiilor finanțate din fonduri publice, prin care s-a instituit obligativitatea standardelor de cost.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 517 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 11 noiembrie 2019.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

GABRIELA ELENA BOGASIU

Magistrat-asistent,
Aurel Segărceanu

¹⁵ Hotărârea din 5 octombrie 2004, *Pfeiffer și alții*, C-397/01 și C-403/01, punctul 114; Hotărârea din 23 aprilie 2009, *Angelidaki și alții*, C-378/07 și C-380/07, punctele 197 și 198; Hotărârea din 19 ianuarie 2010, *Kiicukdeveci*, C-555/07, punctul 48; Hotărârea din 24 ianuarie 2012, C-282/10, *Maribel Dominguez*, punctul 24.

¹⁶ Hotărârea din 15 aprilie 2008, *Impact*, C-268/06, punctul 100; Hotărârea *Angelidaki și alții*, citată anterior, punctul 199; Hotărârea din 24 ianuarie 2012, *Maribel Dominguez*, citată anterior, punctul 25.

¹⁷ Hotărârea din 19 ianuarie 1982, *Becker*, C-8/81, punctul 53; Hotărârea din 26 februarie 1986, C-152/84, *Marshall*, punctul 46; Hotărârea din 11 iulie 2002, *Marks & Spencer*, C-62/00; Hotărârea din 23 aprilie 2009, *Angelidaki și alții*, citată anterior, punctul 27.

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC
— Prețuri pentru anul 2020 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC
— Prețuri pentru anul 2020 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

